یادگارییەکانی تەوبەکارێك

کۆمەڵێک چیرۆک وئامۆژگارییە هانی مرۆڤـ دەدات بۆ تەوبە کردن و دامەزراوی لەسەر دین

نوسيني

د.محمد العريفي

وەرگێراني

باوکی یوسف

م. عبدالمجید عبدالحمید/کفری

پێداچونەوەی

م. صلاح الدين عبدالكريم/ چەمچەماڵ

چاپی یەکەم ١٤٣٠ك / ٢٠٠٩ز

==

سایتی بەهەشت

www.ba8.org

2009 – 1430

هەمیشە لەگەڵمان بن بۆ بەرهەمی نوێ

نابینایەك نیشان دەپێکێ
شەیخێك لە سەماگە (مرقص)
سارە
یادگارییەکانی تەوبەکارێك
لەناو سکی نەهەنگدا
ئەی ستەم و خراپەکارییەکانم؟!!
ئایا دەیخەیتە ناو ئاگرەوە؟!
لە نەخۆشخانە
لە ناو ڕووبارەکانیدا مەلە دەکات
گۆرانی بێژ
کلیلی خراپەکاری
ئاسمان باران نابارێنێت
جیابوونەوە
بڕیارێکی زیرەکانە
جێگای خۆی لە بەهەشتدا دەبینێ
لەسەر جێگای مردن
وازیان لەم قورئانە هێناوە

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين، أما بعد:

نابینایەك نیشان دەپێکێ(١)

تەمەنم نەگەیشتبووە (٣٠) ساڵ کاتێك کە خێزانم یەکەم منداڵی بوو ..تاکو ئێستا ئەو شەوەم لەیادە.. تاکو نیوە شەو لەدەرەوە بووم لەیەکێ لەجێگای پشوودانەکان (إستراحە)، ئەو شەوە پڕ بوو لە قسەی بۆش وبەتاڵ و بێ سوود.. بەڵکو غەیبەت کردن و تانەو تەشەنەدان لەخەڵکی .. من بووم ئەو قسانەم دەکردو هاوڕێکانم بەهۆی منەوە پێدەکەنین .. باسی خەڵکیم دەکرد ئەوانیش پێدەکەنین .. ئەو شەوەم لەبیرە کە زۆر ئەوان پێکەنین بەهۆی منەوە .. بەهرەیەکی سەیرم هەبوو لە لاسایی کردنەوەدا دەتوانم دەنگی خۆم بگۆڕم بەشێوەیەك کە زۆر نزیك بێت لە دەنگی ئەو کەسەی کە لاسایی دەکەمەوەو گاڵتەی پێ دەکەم .. بەڵێ .. گاڵتەم بە ئەم وئەو دەکرد.. هیچ کەس قوتاری نەدەبوو لێم، تەنانەت هاوڕێکانی خۆیشم.. هەستم دەکرد هەندێ کەس خۆیان بەدوور دەگرن لێم بۆ ئەوەی خۆیان بپارێزن لە زمانم.. لە یادمە ئەو شەوە گاڵتەم بە کابرایەکی نابینا کرد .. بینیم لەبازاڕدا سواڵ دەکات .. لەوەیش گرنگتر پێم خستە سەر پێی ئەو .. بۆیە ئەویش بەزەویدا کەوت .. ئەو بەستەزمانە سەری بەم لاو ئەو لادا دەسوڕانەوەو نەیدەزانی چی بڵێت .. منیش بە دەنگی بەرز پێکەنیم، بە شێوەیەك لە بازاڕەکەدا دەنگی دەدایەوە .. لەکاتێکی درەنگ وەختدا گەڕامەوە بۆ ماڵ وەکو شەوانی تر .. بینیم خێزانم چاوەڕوانم دەکات .. بەڵام تەندروستی لە حاڵەتێکدا بوو کە جێگای بەزەیی بوو .. بە دەنگێکی بچڕبچڕو لەرزۆکەوە ووتی: ڕاشد .. لەکوێ بووی؟ منیش بە گاڵتەیەکەوە ووتم: لەسەر (مریخ) بووم .. بێگومان لای هاوەڵانم بووم .. ماندوو بوون و هیلاکی بە ڕوویەوە دیاربوو .. بە دەنگێکی لەسەرخۆ ووتی: ڕاشد من زۆر ماندووم ..وادیارە کاتی منداڵ بوونم نزیك بووەتەوە ..فرمێسکێکی بێدەنگ کەوتە سەر کولمەکانی .. هەستم کرد کە من خێزانم پشتگوێ خستووە .. دەبوایە من زیاتر بایەخم بەئەو بدایەو شەو دەرچوونم کەم بکردایەتەوە .. بەتایبەتی ئەو ئێستا لە مانگی نۆیەمدایە، بە پەلە بردم بۆ نەخۆشخانە .. بردیانە ژووری منداڵبوون .. کاتێکی زۆری بەئازارەوە بەسەر برد ..منیش بەبێ ئارامی چاوەڕوانیم دەکرد .. منداڵبوونەکەی گران بوو ..ماوەیەکی زۆر چاوەڕوان بووم تاکو ماندوو بووم .. بۆیە گەڕامەوە بۆ ماڵ .. ژمارەی تەلەفۆنەکەم لایان بەجێ هێشت بۆ ئەوەی موژدەم پێبدەن .. پاش یەك کاتژمێر .. پەیوەندییان پێوە کردم بۆ ئەوەی موژدەی کوڕێکم پێ بدەن کە لە پاشدا ناوم نا (سالم) .. بە پەلە چووم بۆ نەخۆشخانەکە، چوومە ژوورەوە پرسیاری ژوورەکەی ئەوم کرد .. بەڵام ئەوان داوایان لێکردم سەردانی ئەو پزیشکە بکەم کە سەرپەرشتی منداڵبوونەکەی کرد بوو .. هاوارم کرد بەسەریاندا: کام پزیشك؟؟! ! من دەمەوێ (سالم) ی کوڕم ببینم، ووتیان: لە پێشدا سەردانی پزیشکەکە بکە ..چوومە ژوورەوە بۆ لای پزیشکەکە..

---

(١) لەم نامیلکەیەدا پێنج چیرۆکم دەرکردووە، چونکە دووبارە بوون و پێشتر وەرم گێڕابوو، بۆ خوێندنەوەو سود وەرگرتن لێیان بگەڕێرەوە بۆ هەردوو نامیلکە وەرگێڕدراوەکەم: (بەڕاستی شاژنە) و(گەشتی تامەزرۆیان) لە نوسینی هەمان نوسەر.

باسی بەڵاو موسیبەتی بۆ کردم ..باسی ڕازی بوون بە قەدەری خوا .. پاشان ووتی: کوڕەکەت .. چاوەکانی تەواو نییە ڕەنگە چاوەکانی لە دەست بدات و نەتوانێت ببینێت.. سەرم داخست نەمدەزانی چی بڵێم .. سوالکەرە نابیناکەم کەوتە یاد کە لە بازاڕدا پاڵم پێوە ناو خەڵکی پێی پێکەنین، سبحان الله ..پاکی و بێگەردی بۆ خوا .. چۆن بدەی لە خەڵکی ئاوایش لێت دەدرێت هەندێ بە سەرسامی مامەوە .. نەمدەزانی چی بڵێم .. پاشان خێزان و منداڵەکەم کەوتە یاد ..سوپاس گوزاری پزیشکەکە بووم بۆ ئەو شێوازە نەرم و نیانەی کە لەگەڵ مندا جولایەوە .. پاشان بەڕێ کەوتم بۆ ئەوەی خێزانم ببینم، خێزانەکەم غەمبار نەبوو .. چونکە ئەو ئیمانی تەواوی هەبوو بە قەدەری خوا .. ڕازی بوو.. چەندەها جار ئامۆژگاری دەکردم چیتر گاڵتە بە خەڵکی نەکەم و واز لەو ڕەوشتە بهێنم ..هەردەم دەیووت: لە پاشە ملە باسی خەڵکی مەکە..(غەیبەت) مەکە .. لە نەخۆشخانە دەرچووین .. وە (سالم) یش لەگەڵماندا بوو .. لەڕاستیدا زۆر بایەخم پێی نەدەدا وام دانابوو کە لەماڵەکەدا نییە .. هەر کاتێ دەنگی بەرز بوایەتەوە .. لەو ژوورە هەڵدەهاتم بۆ ژوورێکی تر بۆ ئەوەی بنووم .. خێزانەکەم زۆر بایەخی پێدەدا .. زۆر خۆشی دەویست .. بەڵام من ڕقم لێی نەبوو .. وە نەمدەتوانی خۆشم بوێت .. (سالم) گەورە بوو .. دەستی کرد بە گاگۆڵکێ کردن .. بەڵام گاگۆڵکێ کردنەکەی جیاواز بوو .. تەمەنی گەیشتە یەك ساڵ دەیویست ڕێ بکات .. بۆمان دەرکەوت کە ئەو دەشەلێ.. زیاتر لەسەرم گران بوو .. لە پاش ئەو خێزانەکەم دوو منداڵی تری بوو.. بەناوی (خالد) و (عمر) .. ساڵەها تێپەڕی ..(سالم) گەورە بوو.. براکانیشی گەورە بوون .. هەرگیز حەزم نەدەکرد لە ماڵدا دانیشم .. هەمیشە لەگەڵ هاوڕێکانمدا بووم .. لەڕاستیدا وەکو یارییەك بووم بە دەستییانەوە .. بەڵام هەرگیز خێزانەکەم بێ ئومێد نەبوو لە چاکسازی من.. هەمیشە دوعای بۆ دەکردم کە خوای گەورە هیدایەتم بدات .. هیچ کات لەو هەڵس و کەوتە ناشیرینەم پەست نەدەبوو .. بەڵام زۆر غەمبار دەبوو کە من (سالم) م پشتگوێ خستووەو بایەخم داوە بە براکانی .. (سالم) گەورە بوو .. خەمەکانم لەگەڵیدا گەورە بوون .. ڕێگر نەبووم لەخێزانم کاتێ داوای لێکردم کە ناوی (سالم) لە یەکێ لە فێرگەکاندا ناو نووس بکات کە تایبەتن بە کەم ئەندامان .. هەستم بە ڕۆیشتنی ساڵ نەدەکرد .. ڕۆژگارەکانی من وەکو یەکن .. کارکردن و خەوتن و خواردن و شەونخونی ..

لە ڕۆژی هەینیدا کاتژمێر یانزەو نیو لەخەو هەستام .. هێشتا کات زووە بە لای منەوە .. بانگهێشت کرابووم بۆ نانی نیوەڕۆ .. جل وبەرگەکەم لەبەر کردو خۆم بۆنخۆش کردو ویستم دەرچم .. بەهۆڵی ماڵەکەدا تێپەڕیم بەڵام سەرسام بووم بە بینینی دیمەنی (سالم) کە زۆر بەکوڵ دەگریا .. ئەمە جاری یەکەمە کە ئاگام لە گریانی (سالم)ە، لەو کاتەوە کە لە دایك بووە .. دە ساڵ ڕۆیشتووە .. ڕووم پێنەدا .. ویستم خۆمی لێ گێل بکەم .. بەڵام نەمتوانی .. گوێم لێبوو بانگی دایکی دەکردو لە کاتێکدا منیش لە ژوورەکەدام .. ڕووم لێکرد .. لێی نزیك بوومەوە .. ووتم: (سالم) !! بۆ دەگری ؟! کاتێ گوێی لەدەنگم بوو .. گریانەکەی وەستاند .. کاتێ کە هەستی کرد من لێی نزیك بوومەتەوە، بەدەستە بچووکەکانی بە دەوری خۆیدا دەگەڕا .. ئاخۆ چی بوێت؟! بۆم دەرکەت کە ئەو دەیەوێ لێم دوور بکەوێتەوە!! وەکو ئەوەی بڵێت: ئێستا هەست بەبوونم دەکەیت .. ئەی دە ساڵە تۆ لەکوێی؟؟! ئەو چووە ژوورەکەی خۆی لە پێشدا، ڕازی نەبوو کە هۆی گریانەکەیم پێ بڵێ .. هەوڵم دا کە بە نەرمی لەگەڵیدا هەڵسوکەوت بکەم .. (سالم) دەستی کرد بەڕوونکردنەوەی هۆی گریانەکەی .. منیش گوێی لێی دەگرم و دەگریام .. ئایا دەزانی

هۆی گریانەکەی چییە؟ (عمر)ی برای دواکەوتووە .. کە ڕۆژانە ئەو دەیبات بۆ مزگەوت .. وە لەبەر ئەوەی ئەمڕۆ ڕۆژی هەینییە لەوە دەترسا کە لە ڕیزی یەکەم جێگای نەبێتەوە .. بانگی (عمر) ی کرد .. بانگی دایکی کرد .. بەڵام کەس نەبوو وەڵامی بداتەوە .. بۆیە گریا .. تەماشام کرد کە چۆن ئاو بە چاوە کوێرەکانیدا ڕێدەکات .. نەمتوانی چاوەڕوانی ئەودوای قسەکانی بکەم .. دەستم خستە سەر دەمی و ووتم: (سالم) ئایا لەبەر ئەوە دەگری ؟؟ ووتی: بەڵێ .. منیش هاوڕێکانم لە بیر چوو .. بانگهێشتنم لەبیر چوو .. ووتم: (سالم) غەمبار مەبە، ئایا دەزانی ئەمڕۆ کێ دەتبات بۆ مزگەوت؟ ووتی: بێ گومان (عمر) دەمبات، بەڵام ئەو هەمیشە دوا دەکەوێت .. ووتم: نەخێر .. بەڵکو من دەتبەم .. (سالم) سەرسام بوو! ! باوەڕی نەکرد .. وای دەزانی من پێی ڕادەبوێرم .. هەندێ ڕاوەستاو دەستی کرد بە گریان .. فرمێسکەکانیم بە دەستەکانم سڕی .. دەستەکانی گرتم .. ویستم بە ئۆتۆمبیل بیگەیەنم، بەڵام ڕازی نەبوو .. مزگەوتەکە نزیکە .. دەمەوێ هەنگاو بنێم بەرەو مزگەوت .. بەڵێ سوێند بەخوا وای بە من ووت .. لە یادم نییە دواجار کەی بوو کە چوومەتە مزگەوت .. بەڵام ئەمە جاری یەکەمە کە هەست بە ترس دەکەم .. وە هەست بە پەشیمان بوونەوە بکەم بۆ ئەو هەموو خراپانەی کە چەند ساڵێکە دەیکەم .. مزگەوتەکە پڕبوو لە نوێژ خوێنان، لەگەڵ ئەوەشدا جێگایەکم بۆ (سالم) لەڕیزی یەکەم دۆزییەوە .. پێکەوە گوێ بیستی وتاری هەینی بووین ئەو بە تەنیشتمەوە نوێژی کرد.. لەڕاستیدا من بە تەنیشت ئەوەوە نوێژم کرد .. لە پاش نوێژ (سالم) داوای قورئانێکی لێکردم.. سەر سام بووم! ! چۆن دەتوانێ بخوێنێ لە کاتێکدا کە چاوی نابینێ؟! لە پێشدا ویستم داواکارییەکەی پشتگوێ بخەم .. بەڵام لەوە ترسام هەستی بریندار بکەم .. بۆیە قورئانێکم بۆ ئامادە کرد .. ئەویش داوای لێکردم کە قورئانەکە لەسەر سورەتی (الکهف) بکەمەوە .. لاپەڕەکانی قورئانەکەم ئەمدیو و ئەودیو دەکرد .. جارجار تەماشای ناوەڕۆك (فهرست) ە کەم دەکرد .. تاکو دۆزیمەوە قورئانەکەی لێ وەرگرتم و لەپێش خۆی داینا .. پاشان دەستی بە خوێندنەوەی سورەتەکە کرد .. لەکاتێکدا کە چاوەکانی داخراوە، ئای خوایە ..! ! ئەوا ئەو هەموو سورەتی (الکهف) ی لەبەر کردووە .. بەڕاستی شەرمم لەخۆم کرد .. بە دەستەکانم قورئانەکەم گرت.. هەستم کرد هەموو لاشەم دەستی بە لەرزین کرد.. دەستم بە خوێندنەوەی قورئان کرد .. خوێندم .. داوام لە خوا کرد کە لە تاوانەکانم خۆش بێت .. هیدایەتم بدات .. توانای خۆڕاگریم نەما .. وەکو منداڵ دەستم بە گریان کرد.. هێشتا خەڵکێك لە مزگەوتەکەدا مابوونەوە بە مەبەستی نوێژی سوننەت .. شەرمم لەخۆم کرد .. ویستم گریانەکەم بشارمەوە .. کەچی نەمتوانی.. دەنگی گریانەکەم بەرز بووەوەو بوو بە ناڵەو هاوار .. هەستم بە دەستە بچووکەکانی کرد کە دەیهێنێت بە ڕوومەتمداو فرمێسکەکانم دەسڕێ.. ئەوە (سالم) ە، توند لەئامێزم گرت .. تەماشام کرد .. لە دڵی خۆمدا گوتم: بەڕاستی کوڕم تۆ کوێر نیت بەڵکو من کوێرم .. کاتێ کە شوێن خراپەکاران دەکەوتم ئەوانیش بەرەو ئاگر ڕاپێچیان دەکردم .. گەڕاینەوە بۆ ماڵ .. خێزانەکەم زۆر دڵی لای (سالم) بوو .. بەڵام ئەو دڵە ڕاوکەی نەما، کاتێ زانی کە من نوێژی هەینیم لەگەڵ (سالم) دا کردووە .. لەو ڕۆژەوە نوێژی جەماعەتم لە دەست نەچووە لە مزگەوت .. وازم لە هاوڕێی خراپ هێنا .. کۆمەڵێکی تر هاوڕێم بۆ دروست بوو کە خەڵکی چاك و ئەهلی مزگەوت بوون .. چێژی ئیمانم لەگەڵیاندا وەرگرت .. فێری زۆر ڕەوشت بووم لەگەڵیاندا کە دونیای لەپێش چاوم خست هەر مەجلیسێك کە یادی خوای تیادا بوایە لە دەستم نەدەچوو .. هەموو نوێژەکانی (وتر) م دەکرد ..

لە ماوەی مانگێکدا چەند جارێك خەتمی قورئانم کرد .. زمانی خۆمم بە یادی خوداوە تەڕ کرد .. بەڵکو خوا لە هەموو ئەو (غەیبەت) و گاڵتە پێکردنە بە خەڵکی کردوومە خۆش بێ .. هەستم کرد ئێستا لە خێزانەکەم نزیکترم .. چاوی بەزەیی و ترس لە خێزانمەوە بەرامبەر من نەما.. هەمیشە بزەو پێکەنین لەڕووی (سالم) باری نەدەکرد .. هەرکەس ئەوی ببینایە وای دەزانی ئەم دونیایەو هەرچی تیادایە هی ئەوە، زۆر سوپاسگوزاری خوای گەورە بووم بۆ هەموو ئەو بەخششانە ..

ڕۆژێك لەڕۆژان .. هاوڕێ چاکەکانم بڕیاریاندا بە مەبەستی بانگەواز بچن بۆ شوێنێکی دوور .. لە پێشدا دوو دڵ بووم بۆ ڕۆیشتنم .. (إستخارە) ی خوای گەورەم کرد .. وە پرسی خێزانەکەم کرد .. لەپێشدا وامدەزانی کە ڕازی نابێت .. بەڵام پێچەوانەی بۆچوونەکەم بوو .. بولکو هانی دام .. ئەو لەپێشدا منی دەبینی کە گەشتم دەکرد بەبێ پرسی ئەو، لەکاتێکدا گەشتی خراپەکاری و نایاسایی (غیر شرعی) بوو، ڕووم لە (سالم) کرد .. پێم ڕاگەیاند کە من دەمەوێ گەشت بکەم .. بە دەستە بچووکەکانی لە ئامێزی گرتم بە مەبەستی خوا حافیزی .. ئەو سەفەرەش سێ مانگ و نیوی پێ چوو .. لەو ماوەیەدا هەرکاتێك هەلم بۆ بڕەخسایە پەیوەندیم بەخێزانەکەمەوە دەکردو لەگەڵ منداڵەکانمدا قسەم دەکرد .. زۆر حەزم لە بینینی (سالم) دەکرد .. ئاە هـ ... چەند تامەزرۆی بینینی (سالم) م خۆزگەم دەخواست کە گوێم لە دەنگی ئەو بێت .. تەنها ئەوە کە لەو کاتەوە سەفەرم کردووە گوێم لەدەنگی نەبووە .. یان لە قوتابخانە دەبوو یان لە مزگەوت لەکاتی پەیوەندی کردنم .. هەر کاتێك باسی تامەزرۆی بینینی ئەوم بکردایە بۆ خێزانەکەم .. ئەو پێدەکەنی و بە خۆشی وەڵامی دەدامەوە .. تەنها دوا جار نەبێت کە کاتێ پەیوەندیم پێوە کرد .. گوێم لەپێکەنینەکەی نەبوو کە چاوەڕوانی بووم .. دەنگی گۆڕا .. ووتم: سڵاوم بگەیەنە (سالم) ووتی: إنشاء الله، بێ دەنگ بوو .. لەکۆتاییدا گەڕامەوە بۆ ماڵ .. لەدەرگام دا .. خۆزگەم دەخواست کە (سالم) دەرگام بۆ بکاتەوە .. بەڵام (خالد) ی کوڕم کە تەمەنی چوار ساڵە ئەو پێشوازی لێ کردم .. لە ئامێزم گرت و ئەویش بە دەنگی بەرز هاوار دەکات باوە.. باوە... بۆ دڵم تەنگ بوو کاتێ کە چوومە ماڵەوە؟! پەنام گرت بە خوا لە شەیتان .. خێزانم پێشوازی لێکردم .. بەڵام ئەو ڕەنگی گۆڕا بوو بەشێوەیەك کە دەیویست پێکەنین و دڵخۆشی دروست بکات، بەباشی تەماشام کرد .. پاشان پرسیارم لێکرد .. ئەوە چیتە؟ ووتی: هیچ نییە لەناکاو (سالم) م کەوتە یاد .. ووتم: کوا (سالم)؟ ئەویش سەری داخست و وەڵامی نەدامەوە.. چەند فرمێسکێکی گەرم کەوتە سەر کوڵمەکانی .. هاوارم کرد بەڕوویدا، (سالم)!! کوا (سالم)؟ بەڵام (خالد) ی کوڕم وەڵامی دامەوە کە هێشتا زمانی پاراو نەبووەتەوە: ((بابا .. ثالم لاح الجنة عند الله)) .

واتە: بابە (سالم) ڕۆیشت بۆ بەهەشت بۆلای خوا .. خێزانەکەم خۆی پێنەگیرا .. دەستی بە گریان کرد .. خەریك بوو بکەوێتە سەر زەوی .. بۆیە لەژوورەکەدا دەرچووە دەرەوە .. لە پاشدا زانیم کە (سالم) توشی (تا)یەکی سەخت بووە، دوو هەفتە لەپێش هاتنەوەم خێزانەکەم بردوویەتی بۆ نەخۆشخانە .. (تا)کە لەسەری سەخت و گرانتر بووەو وازی لێ نەهێناوە تاکو گیانی لەدەست داوە .....

شەیخێك لە سەماگە (مرقص)

پێی ووتم:

لە گەڕەکەکەماندا مزگەوتێکی بچووك هەبوو .. کابرایەکی بە تەمەن پێشنوێژی بۆ دەکردن .. هەموو تەمەنی خۆی لە نوێژو فێرکردندا بەسەر بردبوو .. هەستی کرد کە ژمارەی نوێژ خوێنان کەم دەبێتەوە، بایەخی زۆر بەوان دەدا .. چونکە ئەوانی بە منداڵی خۆی دەزانی .. ڕۆژێك ئەم مامۆستایە رووی کردە نوێژ خوێنان و پێی ووتن: چییە؟.. بۆ زۆربەی خەڵکی .. بە تایبەتی گەنجان نزیکی مزگەوت ناکەون و مزگەوت ناناسن ..؟ نوێژ خوێنان لە وەڵامدا ووتیان: ئەوان ڕۆیشتون بۆ سەماگە و مەلهە .. مامۆستا ووتی: سەماگە؟ سەماگە چییە؟ یەکێ لە نوێژ خوێنان ووتی: سەماگە هۆڵێکی گەورەیە .. جێگایەکی بەرزی تیادایە .. کچان سەر دەکەونە ئەو شوێنەو سەما دەکەن و خەڵکی بە دەورو پشتییەوە تەماشا دەکەن .. ووتیان: بەڵێ وایە .. مامۆستاکە بە دڵێکی سادەو ساکارەوە ووتی: لا حول ولا قوة الا بالله .. دەبێ ئەو خەڵکە ئامۆژگاری بکەین .. ووتیان: ئەی مامۆستا ئامۆژگاری و تەمێی ئەو خەڵکە دەکەی لەناو سەماگەکەدان؟ ووتی: بەڵێ .. پاشان هەستاو لە مزگەوت دەرچوو لەبەر خۆیەوە دەیووت: با بڕۆین بۆ سەماگە .. هەوڵیان لە گەڵدا کە پەشیمانی بکەنەوەو پێیان ووت: کە ئەو ئێستا ڕووبەڕووی گاڵتەو ئازار دەبێتەوە .. ووتی: ئەی ئێمە لە پێغەمبەری خوا ﷺ باشترین؟؟.. مامۆستاکە دەستی یەکێ لە نوێژ خوێنانی گرت و ووتی: ڕێگای سەماگەم پێ نیشان بدە .. مامۆستا بەرەو سەماگەکە کەوتە ڕێ بە هەموو راستی و دامەزراوی یەکەوە.. گەیشتە سەماگەکە خاوەنی سەماگەکە لە دوورەوە ئەوانی بینی.. وایزانی ئەوان بەرەو دەرسو وانە خوێندن دەچن .. کاتێ ڕوویان لێ کرد سەرسام بوو .. کە گەیشتنە بەر دەرگای سەماگەکە لەوانی پرسی: چیتان دەوێ؟ مامۆستاکە ووتی: دەمانەوێ ئەوانەی ناو ئەم سەماگەیە ئامۆژگاری بکەین .. خاوەنی سەماگەکە سەرسام بوو .. بە سەرسامییەوە تەماشای کردن .. داوای لێبوردنی لێ کردن ..کە ناتوانێ داواکەیان جێ بەجێ بکات.. پاشان مامۆستاکە هەوڵی لە گەڵدا کە رازی بێت .. وە یادی خستەوە کە پاداشتێکی زۆری دەست دەکەوێت لە لایەن خوداوە بەڵام ئەو رازی نەبوو.. پاشان مامۆستاکە هەوڵی دا کە بە پارە رازی بێت .. تاکو ئەوەندە پارەیان پێدا کە دەیکردە ڕۆژانەیەکی ئەو .. بۆیە خاوەنی سەماگەکە رازی بوو .. وە داوای لێ کردن کە سبەینێ بگەڕێنەوە لە کاتی سەرەتای دەست پێکردنی نمایشی ڕۆژانە .. کاتێ سبەینێ هات خەڵکی لەناو سەماگەکە بوون .. وە سەماگەکە پڕ بوو لە کاری ناشەرعی و شەیتانەکان دەوری خەڵکی دابوو وە چەپڵەی بۆ ئەوان لێ دەدا .. لە ناکاودا پەردە لادرا .. بینیان کابرایەکی بە تەمەنی ریش سپی لەسەر کورسییەك دانیشتووە .. خەڵکەکە سەرسام بوون ... هەندێکیان وایان زانی ئەمە بەشێکە لە نمایشی ئەمڕۆ بۆ پێکەنینە.. مامۆستاکە دەستی کرد بە (بسم الله الرحمن الرحيم) و سوپاس گوزاری خوا بوو ... وە سەڵات و سەلامی نارد بۆ پێغەمبەری خوا ﷺ پاشان دەستی کرد بە ئامۆژگاری خەڵکی .. خەڵکەکە تەماشای یەکتریان دەکرد لە نێو خەڵکەکەدا هەبوو پێدەکەنی .. هەبوو رەخنەی دەگرت .. هەبوو تانەو تەشەنەی لێ دەدا، بەڵام مامۆستاکە بەردەوام بوو لەسەر ئامۆژگاری و رووی بەوان نەدەدا .. تاکو یەکێ لە ئامادە بووان هەستاو داوای لە خەڵکەکە کرد کە بێ دەنگ بن و خەڵکی بێ دەنگ بوو.. بێ دەنگییەکی زۆر دەوری خەڵکەکەی دابوو .. وە دڵ نەرمی و سەکینەت بە سەردڵەکانیاندا دابەزی ... تاکو هیچ

دەنگێك نەما تەنها دەنگی مامۆستا نەبێت .. قسەی زۆری فەرموو .. کە لە پێش ئەو کاتە ئەوان نەیانبیستبوو... چەند ئایەتێکی خوێندەوە کە چیاکانی دەهێنایە لەرزە ... وە فەرموودەو نموونەو پەندو چیرۆکی تەوبەکاران .. پاشان بەردەوام بوو لەسەر قسەکانی و فەرمووی: ئەی خەڵکینە .. ئێوە تەمەنێکی زۆرتان بە سەر بردووە .. وە سەرپێچی خواتان زۆر کردووە .. ئایە لەزەتی ئەو سەرپێچییانە بۆ کوێ ڕۆیشت؟ هەموو لەزەتەکان ڕۆیشتن وە دەفتەری کردەوەکانتان بە ڕەشی ماوەتەوە .. وە بەرامبەر هەموو ئەو کردەوانە لە ڕۆژی دواییدا پرسیارتان لێ دەکرێت .. ڕۆژێك دێت کە هەموو شتێك لەناو دەچێت تەنها خوای تاك و تەنها نەبێت .. ئەی خەڵکینە ئایا تەماشای کردەوەکانی خۆتانتان کردووە .. ئایە بەرەو کوێ دەتانبات؟؟ ئێوە بەرگەی ئاگری ئەم دونیایە ناگرن .. کە بەشێکە لە حەفتا بەشی ئاگری دۆزەخ ... بۆیە پەلە بکەن بۆ تەوبە .. پێش ئەوەی کار لە کار بترازێ .. مامۆستاکە ئامۆژگارییەکەی جێی خۆی کردەوەو شوێنەواری بە سەریانەوە دیار بوو لەبەر ئەوەی وتەکانی لە دڵەوە دەرچوو بۆیە گەیشتە دڵ ... خەڵکی دەستیان بە گریان کرد ... ئەویش ئامۆژگارییەکەی زیاد کرد ... پاشان لە خوا پاڕایەوە کە ڕەحمیان لێ بکات و لێیان خۆش بێت ... ئەوانیش دەیانووت: آمین .. آمین .. پاشان لەسەر کورسییەکە هەستا .. بەوپەڕی ڕێزو مەزنییەوە .. وە هەموو خەڵکەکە بە شوێنیدا دەرچوون .. بەڵێ هەموویان .. وە تەوبەی هەموویان لەسەر دەستی ئەو بوو زانیان نهێنی بوونیان لەم ژیانە چییە .. زانیان هەموو ئەو سەماو لەزەتانە هێچ سوودی بۆیان نییە .. لە کاتێکدا لە ڕۆژی دواییدا کاتێك دەفتەری کردەوەکان دابەش دەکرێت .. وە تاوانەکان نمایش دەکرێت .. تەنانەت خاوەنی سەماگەکە تەوبەی کردووو پەشیمان بووەوە لەو کردەوانەی کە کردبووی ...

سارە

ڕێگاکە پڕە لە ئۆتۆمبیل .. گڵۆپە سوورەکە داگیرساوە (پێکراوە) .. بۆ کاتی بەڵێنەکەم تەنها چەند خولەکێکی ماوە ... چەند ڕقم لەو گڵۆپە سوورەیە .. نازانم بۆ هێندە ماوەکەی زۆرە ..!! خۆزگە لە سرەی یەکەم بوایەم .. دەبوایە بڕۆیشتمایەو گوێم پێ نەدایە ... چرکەکان زۆر لەسەر خۆیان دەڕۆیشتن ... لە خولەك ..بەڵکو لە کاتژمێر دەچوون .. جار بە جارێ تەماشای کاتژمێرەکەم دەکردو جار بە جار گڵۆبە سوورەکە ..گڵۆبە سەوزەکە داگیرسا .. بە دەنگی بەرز (هۆڕن)ێکم لێدا .. بە شێوەیەك ئەوانەی کە لە دەور وبەرم بوون زۆر بێزار بوون .. ئۆتۆمبیلەکان جوڵانەوە.. لە یەکەم ئۆتۆمبیل تێپەڕیم ..خەریك بوو لە دووەم بدەم .. شێوەی لێخورینەکەم هەموو ئەوانەی دەوروبەرمی ترساند .. هەوڵمدا پەلە بکەم .. بەڵام نەمتوانی .. کات ڕۆیشت و کاتی بەڵێنەکەم بەسەر چوو و لەدەستمدا .. هاوڕێکانم نەدۆزییەوە .. ئەوان ڕۆیشتبوون .. بۆ کوێ بڕۆم؟؟ لە وەڵامی ئەم پرسیارەی خۆم سەرسام بووم .. هەناسەیەکی قووڵم هەڵکێشا ..خۆزگە جێگای ئەوانم دەزانی .. ئۆتۆمبیلەکەم لەسەرخۆ دەڕوات .. بیرم دەکردەوە .. هۆڕنی ئۆتۆمبیلێکی تر بە ئاگای هێنامەوە .. بە تووڕە بوونێکەوە تەماشای خاوەنەکەیم کرد .. بە دەست ئیشارەتم بۆی کرد .. لەسەرخۆبە خۆ دونیا نەڕوخاوە .. حاڵی خۆمم لە بیر چوو پێش چەند خولەکێك .. بڕیارم دا ئەمشەو لە ماڵی خۆمان بەسەر بەرم ... بە ڕاستی ئەوە بیرۆکەیەکی باشە .. تەنها کچەکەم نەخۆشە .. وا باشە ئەمشەو لە نزیکی ئەو کات بە سەر بەرم، ئۆتۆمبیلەکەم لە پێش دوکانێکی (ڤیدیو) وەستاند .. چوومە ناو دوکانەکەوە .. کۆمەڵە (فلیم)ێکم هەڵبژارد.. پاشان گەڕامەوە بۆ ماڵ .. دەرگاکەم کردەوە .. بانگم لە خێزانەکەم کرد.. هەندێ (چا) و (چەرەزات)م بۆ بهێنە .. چوومە ژوورەکەی خۆم .. ئای لەم ژنەی من چەندە وشکە!! ئێستا پێم دەڵێت: ئەحمەد لە خوا بترسە .. من ڕاهاتبووم لەسەر ئەو وشانە تاکو بۆچوونم بەرامبەری گۆڕا بوو .. بەڵام لە هەمان کاتدا خێزانێکی گوێڕایەڵەو باشەو لە پێناو خۆشگوزەرانی مندا خۆی خستووەتە ناخۆشییەوە ..هاتە ژوورەوە چایی و چەرەزاتەکەی پێ بوو .. بە ڕوومدا بزەیەکی کردو ووتی: وا دیارە بێزار بووی لەگەڵ هاوڕێکانتدا شەو بەسەر ببەیت و دەتەوێت ئەمشەو لە ماڵ بمێنیتەوە؟ ووتم: بەڵێ ..وەرە دانیشە .. خۆشحاڵ بوو .. ویستی دانیشێت .. بەڵام من هەستام بۆ لای ئامێری ڤیدیۆو تەلەفزیونەکە.. دەنگی مۆسیقا بەرز بووەوە .. ئەو بەستەزمانە سەری خستە خوارو ووتی: ئەحمەد لە خوا بترسە .. پاشان بە پەشیمانی و دڵشکاوی لە ژوورەکە چووە دەرەوە .. چونکە ئەو هەرگیز گوێبیستی مۆسیقا نابێت .. دەنگی مۆسیقا لە ژوورەکە بەرز بووەوە .. مۆسیقا .. دەنگی بەرز .. پێکەنین .. منیش چەرەزات دەخۆم و چایی دەخۆمەوە .. هێندە تەماشای تەلەفزیۆنم کردبوو بۆیە هەردوو چاوم ئاوسا بوون .. یەکەم کاسێت تەواو بوو .. دووەمیش .. کاتژمێر سێی پاش نیوە شەوە .. لە ناکاودا .. دەرگاکە کرایەوە .. منیش بە دەنگی بەرز ووتم: چیت دەوێ؟ بەڵام گوێم لە وەڵام نەبوو .. کاتێ دەرگاکە بە تەواوی کرایەوە بینیم کچە نەخۆشەکەمە .. هاتە ژوورەوە .. ئەم دیمەنە لای من کت و پڕبوو .. ماوەیەك بێ دەنگ بووم .. کچەکەم لێم نزیك بووەوە .. لە سەرخۆ تەماشای کردم و پاشان ووتی: باوە گیان لە خوا بترسە .. باوە گیان لە خوا بترسە ..پاشان ڕۆیشت و دەرگاکەی داخست .. بانگم کرد .. سارە .. سارە .. بەڵام وەڵامی نەبوو ..بە شوێنیدا ڕۆیشتم .. خەریك بوو باوەڕ نەکەم .. ئایە ئەوە کچەکەم بوو؟ دەرگای

ژوورەکەم کردەوە بینیم پێشم کەوتووەو چووەتە سەر جێگەکەی خۆی .. لە ئامێزی دایکی خەوتووە .. بەڵێ ئەوە ئەو بوو .. گەڕامەوە بۆ ژووری دانیشتن .. ئامێری ڤیدیۆکەم کوژاندەوە .. دەنگی کچەکەم پڕ ژوورەکە بووە .. لە خوا بترسە بابە .. لە خوا بترسە بابە .. تەزوویەك بە هەموو لاشەمدا تێپەڕی .. سەرم عارەقەی کردبوو .. نازانم چیم بە سەرهات .. وام لێ هاتبوو لە دەنگی ئەو زیاتر هیچ دەنگێکم نەدەبیست .. وە لە وێنەی ئەو زیاتر هیچم نەدەبینی .. چەند وشەیەك هەموو بەربەستەکانی بڕی کە ساڵەهای ساڵە لەسەر سنگم دروست بووە .. ئەرکی نوێژکردن .. سەرپێچی .. جگەرە .... فلیمی رووت.. لە بێ ئاگایی بە خەبەری هێنامەوە .. لێدانی دڵم رووی لە زیادبوون کرد .. خۆم خستە سەر زەوییەکە .. هەوڵمدا بنوم کەچی نەمتوانی .. کات زۆر بە پەلە دەڕوات .. وێنەی رۆژانی پێشوو دەهاتنە پێش چاوم .. وە لەگەڵ بینینی هەموو دیمەنێکدا گوێم لە دەنگی کچەکەم دەبێت .. کە دوو بارەی دەکردەوە .. لە خوا بترسە .. لە خوا بترسە .. لەم کاتەدا دەنگی بانگ بەرز بووەوە .. هەموو لاشەم دەستی بە لەرزین کرد .. هەموو ئەندامەکانی گیانم دەستیان بە لەرزین کرد .. بانگدەرەکە دوو بارەی کردەوە (الصلاة خير من النوم) ووتم: راست دەکەیت .. والله نوێژ لە خەو باشترە .. ئاهـ هـ هـ هـ .. من هەموو ئەو ساڵانە خەوتبووم ... دەستنوێژم گرت و دەرچووم بەرەو مزگەوت .. بە رێگادا دەرۆیشتم وەکو کەسێك کە رێگاکە شارەزا نەبێت .. وەکو ئەوەی شنەی بەیانیان گلەییم لێ بکات و بڵێت: تۆ لە کوێیت؟؟ وە باڵندەکانی ئاسمان بڵێن: سڵاو لەو کەسەی کە لە کۆتاییدا بە خەبەر هاتەوە .. چوومە ژوورەوە بۆ مزگەوت .. دوو رکات نوێژم کرد .. پاشان دەستم بە قورئان خوێندن کرد .. لە کاتی خوێندندا زمانم دەچوو بە یەکدا .. زەمانێکە قورئانم نەخوێندووە .. هەستم کرد کە قورئانەکە پرسیارم لێ دەکات و دەڵێت: بۆ ئەو هەموو ساڵە بە جێم هێشتووی .. ئایا من قسەی خواکەت نیم؟؟ منیش ئەو ئایەتەی سوورەتی (الزمر) م دووبارە دەکردەوە کە خوای گەورە دەفەرموێت:

﴿قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَى أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الـرَّحِيمُ﴾ [الزمر: ٥٣] .

واتە: ئەی پێغەمبەر ﷺ پێیان بڵێ: خوا دەفەرمووێت: ئەی بەندەکانم ئەوانەی کە خۆتان گوناهبار کردووەو هەڵەتان زۆرە، نائومێد مەبن لە رەحمەتی خوا، چونکە بە راستی ئەگەر ئێوە تەوبەی راست و دروست بکەن، خوا لە هەر هەموو گوناهو هەڵەکانتان خۆش دەبێت، چونکە بێگومان ئەو خوایە زۆر لێخۆشبوو لێبوردەیەو زۆر بە سۆزو میهرەبانیشە. .. سەیرە .. !! هەمووی، هەموو گوناهەکان! .. خوای گەورە چەند بە بەزەییە بەرامبەرمان ... خۆزگەم دەخواست کە بەردەوام بوایەم لە خوێندن .. بەڵام بانگدەرەکە قامەتی بۆ نوێژ کرد .. لە پێشدا لە جێگەکەی خۆم سڕ بووم .. پاشان چوومە پێشەوە بۆ لای خەڵکەکە .. لە ریزەکەدا وەستام .. هەستم دەکرد من نامۆم .. نوێژەکە تەواو بوو .. لە مزگەوت دانیشتم تاکو رۆژهەڵات .. گەڕامەوە بۆ ماڵ .. دەرگای ژوورەکەم کردەوە.. تەماشایەکی (سارە) و خێزانەکەم کرد .. هێشتا ئەوان خەوتبوون .. ئەوانم بە جێ هێشت و چووم بۆ سەر کارەکەم .. لە رەوشتی مندا نەبوو کە بەیانیان بەو شێوە زوو برۆم بۆ سەر کارەکەم .. هاوڕێکانم سەیریان لێ دەهات بە ئامادە بوونم .. چەند وتەیەکی پیرۆزبایی لەوانەوە ئاراستەم کرا کە تێکەڵ بوو بە گاڵتە پێکردن و پێکەنین .. گوێم بەوان نەدا کە چی دەڵێن .. بەڵام من چاوەکانم بڕی بووە دەرگاکە .. چاوەڕوانی هاتنی (ئیبراهیم

) بووم .. (ئیبراهیم) یەکێکە لە هاوکارەکانم ..کە هەردەم ئامۆژگاری دەکردم .. ئەو کەسێکی باش و رەوشت جوانە .. هەڵسوکەوتی زۆر باشە ... (ئیبراهیم) هات .. منیش لە جێگاکەی خۆم هەستام بە مەبەستی پێشوازی کردنی ئەو ... پرسیاری کردو ووتی: تۆ ئەحمەدی! ؟؟ ووتم: بەڵێ ..دەستی ئەوم گرت بۆ لای خۆم رامکێشاو ووتم: دەمەوێت قسەت لەگەڵدا بکەم .. ووتی: ئاساییە .. لە نوسینگەکە قسە دەکەیت؟؟ ووتم: نەخێر .. دەچین بۆ جێگەی پشوودان ... (ئیبراهیم) بێ دەنگ بوو .. ئەو بە جوانی گوێی لە قسەکانم دەگرت .. رووداوەکەی دوێنێم بۆ باس کرد.. چاوەکانی پڕ لە فرمێسك بوو... بزەیەکی درێژی بۆ کرد .. پێی ووتم: ئەو روناکییەی کە چووەتە دڵتەوە تکایە بە تاریکی سەرپێچی مەیکوژێنەوە... ئەو رۆژە پڕ بوو لە چوست و چالاکی .. هەر چەندە شەوی رابردوو نەنوستبووم .. کەچی بزە لەسەر رووم دوور ناکەوێتەوە .. کارکردنێکی رێك و پێك ... ئەوانەی کە سەردانمان دەکەن هەموویان دێن بۆ لای من .. داوای یارمەتی لە من دەکەن .. یەکێکیان پێی ووتم: ئەم هەموو گورج و گۆڵییە چییە؟ ووتم: ئەوە نوێژی بەیانییە لە مزگەوت ..چەند بەستەزمانە (ئیبراهیم) .. ئەو هەموو کارەی ئەنجام دەدا لە کاتێکدا من دەنووستم .. هەرگیز گلەیی نەدەکردو بێزار نەدەبوو .. چەند مرۆڤێکی چاکە! ! .. بەڵێ ئەوە ئیمانە کاتێ کە تێکەڵ دڵەکان دەبێ .. کات دەڕوات کەچی من هەست بە ماندوو بوون ناکەم ... (ئیبراهیم) پێی ووتم: ئەحمەد دەبێ بگەڕێیتەوە بۆ ماڵ .. تۆ لە دوێنێوە نەخەوتووی .. من کارەکانی تۆ ئەنجام دەدەم ... تەماشای کاتژمێرەکەم کرد .. بۆ نوێژی نیوەرۆ چەند خولەکێکی ماوە .. بڕیارم دا بمێنمەوە .. بانگدەرەکە بانگی دا .. بە پەلە چووم بۆ مزگەوت .. لە ریزی یەکەم دانیشتم .. هەستم بە پەشیمانی رۆژانی پێشووم دەکرد .. رۆژگارێك بوو لە کاتی بانگداندا هەڵدەهاتم لە کارکردن ... پاش نوێژ گەڕامەوە بۆ ماڵ لە رێگا هەستم بە نائارامییەك کرد.. ئاخۆ ئێستا حاڵی سارە چۆن بێت؟؟ هەستم بە دڵتەنگی دەکرد .. نازانم بۆ؟! هەستم کرد رێگاکە زۆر دوورە .. ترسەکەم زیادی کرد .. سەرم بەرز کردەوە بۆ ئاسمان .. داوام لە خوا کرد کە بە پەلە شیفای کچەکەم بدات .. گەیشتمە ماڵ .. دەرگاکەم کردەوە .. بانگم لە خێزانم کرد کەچی گوێم لە وەڵام نەبوو .. بە پەلە چوومە ژوورەکەوە .. خێزانەکەم دەگری .. رووی لێ کردم و هاواری کرد و بە گریانەوە ووتی: سارە مرد .. بە تەواوی نەمدەزانی چی دەڵێت .. بەرەو لای سارە رۆیشتم .. لەسەر سنگی خۆم نا.. توند لە ئامێزم گرت .. هەوڵم دا هەڵیگرم .. دەستەکانی بە شلییەکەوە بەرەو زەوی کەوتنە خوارەوە .. لاشەی سارد بووەوە ..هەروەها دەستەکانی و پێیەکانی ..لێدانی دڵی ..هەناسە دانی ..گوێم لە هیچ نەبوو... تەماشای روویم کرد .. رووناکییەك دەدرەوشایەوە .. هەروەکو هەسارەیەکی روناك وا بوو .. ویستم لە خەو بە خەبەری بهێنمەوە .. جوڵاندمەوە .. لەراندمەوە .. دایکی هاواری کرد .. سارە .. سارە .. مرد... ئەو مردووە .. پاشان دەستی بە گریان کرد .. باوەڕم نەکرد بەوەی کە دەیبینم .. دەڵێی خەو دەبینم ... فرمێسك لە چاوەکانم بە خوڕ دێتە خوارەوە .. هەناسەدانم توندتر بوو .. تەماشای روومەتە جوانەکەیم دەکرد.. پرچە نەرمەکانی ... دەستم کرد بە ماچکردنی دەمە بچووکەکەی... وەکو ئەوەی ئێستا بڵێت ...باوە گیان .. جوان نییە بۆ تۆ.. جوان نییە بۆ تۆ .. کەوتە یادم کە ئەمە موسیبەتە .. بۆیە ووتم: لا حول و لا قوة إلا بالله .. إنا لله و إنا إليه راجعون ...پەیوەندیم بە (ئیبراهیم) ەوە کردو ووتم: هەر ئێستا ئامادە بە چونکە سارە مردووە .. ژنان لەگەڵ خێزانەکەمدا لە ماڵەوە خەریکی شوشتنی

كچەكەن ... شوشتنیان تەواو كرد .. بە خامێكی سپی لاشەی ئەویان داپۆشی .. خێزانەكەم بانگی كردم.. چوومە ژوورەوە بۆ ئەوەی بۆ دوا جار خواحافیزی لـە سـارە بكـەم، خـەریك بـوو بـە زەویـدا بكـەوم ..بـەڵام خـۆم گـردت و ناوچاوانیم مـاچ كـرد .. بـەڵێنم پێـدا كـە تـاكو مـاوم دەبـێ دامـەزراو بم .. دایكـی تەماشـای كـردم .. چـاوی سـوور بووەتەوە .. رەنگی زەرد بووە .. بە كوڵ دەگری .. پـێم ووت: خـەمگین مەبـە .. بـە پـشتیوانی خـوا ئـەو بـەرەو بەهەشت رۆیشت .. لەوێ بە یەك دەگەین .. ئارام بگرە بەڵكو شەفاعەتمان بۆ بكات .. پاشان ئـەو ئایەتـەی خـوای گەورەم خوێندەوە كە دەفەرمووێ:

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُم بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُم مِّنْ عَمَلِهِم مِّن شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ﴾ [الطور: ٢١] .

واتە: جا ئەوانەی باوەڕیان هێناوەو نەوەكانیشیان بە ئیمان و باوەڕەوە شوێنیان كـەوتوون، ئەوانـە لـە بەهەشـتدا پێكیـان شـاد دەكەینـەوە (تـا كامـەرانی و خۆشـییان زیـاتر دەبێـت)، وە نـەبێت ئەوانـەی كـە پلـەی بـەرزیان دەستكەوتووە دایانبەزێنین بۆ پلەی نزمتر، چونكە ئێمە پاداشتی كـردەوەی كـەس كـەم ناكەینـەوە (ئەگـەر زیـادی نەكەین) لە هەمان كاتدا هەر كەسە بارمتەی كردەوەی خۆیەتی .

دایكی دەستی بە گریان كردو منیش گریـام .. نوێـژی جـەنازەمان لەسـەر كـرد پاشـان بـەرەو گۆڕسـتان بـەڕێ كـەوتین ... تەماشـای جەنازەكـەم كـرد هـەروەكو ئـەوەی تەماشـای روناكییـەك دەكـەم كـە ژیـانی مـنی رونـاك كـردەوە.. گەیـشتینە گۆڕستان .. جێگایەكی ترسناك .. سامناك .. بەرەو گۆڕەكەی رۆیشتین .. لە لێواری گۆڕەكـە راوەسـتام .. لێـرە.. ئێـستا كچەكەم دەنێژم.. (ئیبراهیم) دەستی گرتم و ووتی: ئەی ئەحمەد ئارام بگرە .. دابەزیمە ناو گۆڕەكە .. ئەمـە حـاڵی تۆیشە ئەی ئەحمەد .. رەنگە ئەمڕۆ یاخود سبەینێ.. ئایا چیت ئامادە كردووە بۆ ئەم ماڵە؟ (ئیبراهیم) بانگی لێ كـردم: ئەحمـەد كچەكەت بگرە .. لەسەر سنگم نا .. حەزم دەكرد كە لەناو سنگمدا بینێژم ..لە ئامێزم گرت .. ماچم كـرد.. پاشـان لەسـەر لای راستی دامنا .. ووتم: بسم الله و علی ملـة رسـول الله .. بـەردەكانم رێكخـست ... هـەموو كونـەكانم گـرت .. لـە گۆڕەكـە دەرچـووم خـەڵكی دەسـتیان كـرد بـە پڕكردنـەوەی گۆڕەكـەو گڵیـان بەسـەردا دەكـرد .. منـیش فرمێـسكەكانی خـۆم رانەدەگرت.

یادگارییەكانی تەوبەكارێك

ئەو پیرەمێردێكی بەتەمەنە.. لەپاش ئـەوەی گـەورە بـووەو چـووەتە سـاڵەوە چـاوەكانی لەدەسـتداوە... لەگەڵیـدا دادەنیشین... لای كعب ی كوڕی مالك ﷺ ئەویش یادگارییەكانی خۆیمان بۆ دەگێڕێتـەوە دەربـارەی دواكـەوتنی لـە جەنگی (تەبوك)دا كە ئەو جەنگە دوا جەنگ بوو پێغەمبەری خواﷺ ئەنجامی دا... پێغەمبەری خوا ﷺ بانگـەوازی كرد كە خۆیان ئامادە بكەن بۆ سەفەركردن بۆ ئەو جەنگە پارەو خەیری لەوان كۆكردەوە بۆ ئامادەكردنی لەشكر.. تاكو ژمارەی ئەو لەشكرە گەیشتە سی هەزار كەس لەكاتێكدا كە سێبەر خۆش بووەو بـەروبووم پێگەیـشتووە...لـە

گەرماییەکی سەختداو سەفەرێکی دوورداو دوژمنێکی بەهێزو یەکلادا.. ژمارەی موسڵمان زۆر بوون بەڵام هەموو ناوەکانیان لەکتێبێکدا کۆ نەکراوەتەوە (کعب) دەڵێت: هەروەکو چۆن لە کتێبی (صحیح)[٢] داهاتووە:

(من لە حاڵێکی باش دا بووم دوو سوارم کۆکردبووەوە توانام هەبوو بۆ جیهاد بەڵام من خۆم دابووە پاڵ سێبەرو خۆشی بەروبوومەکان.. من بەو شێوەیە بووم.. کاتێ کە پێغەمبەری خوا ﷺ کەوتەڕێ ووتم: سبەینێ دەڕۆم بۆ بازاڕو هەموو کەرەستەکانی خۆم دەکڕم پاشان پێیان دەگەم سبەینێ چووم بۆ بازاڕ بەهۆی هەندێ شتەوە گران بوو لەسەرم بۆیە گەڕامەوە ووتم: سبەینێ دەگەڕێمەوەو پێیان دەگەم (إنشاء الله)، دیسان چەند کارێکی تر کەوتە رێگام و گران بوو لەسەرم ووتم: سبەینێ دەگەڕێمەوە إنشاء الله، هەروا بووم تاکو چەند رۆژێك رۆیشت...لە پێغەمبەری خودا ﷺ دواکەوتم ...منیش بە بازاڕەکاندا دەگەڕام ...بەشاردا دەسووڕامەوە هیچ کەسم نەدەبینی تەنها لەوانە نەبێت کە گومانی دووڕوویيان لێ ئەکرا ... یان پیاوێك کە عوزر(پاساو)ی هەبێت ... بەڵێ کعب دوا کەوت و لە مەدینە مایەوە ... بەڵام پێغەمبەری خوا ﷺ لەگەڵ هاوڕێکانیدا کە ژمارەیان سی هەزار کەس بوون رۆیشتن تاکو گەیشتنە (تەبوك).. تەماشایەکی هاوەڵانی کرد.. پێغەمبەری خوا ﷺ بینی کەسێکی باش کە لە (بیعة العقبة)دا بەشدار بووە ئێستا دیار نییە بۆیە ووتی: (کعب ی کوڕی مالك) چی کرد؟ کابرایەك ووتی: ئەی پێغەمبەری خوا ﷺ ئەوەی ئەوی پاش خستووە دڵخۆش بوونە بە جل و بەرگەکەی و تەماشاکردنیانە لە کاتی لەبەرکردندا... معاذ ی کوڕی جبل ووتی: بەراستی شتێکی خراپت ووت والله ئەی پێغەمبەری خوا ﷺ لە چاکە زیاتر هیچ شتێکی تر دەربارەی نازانین ... پێغەمبەری خوا ﷺ بێدەنگ بوو ... کعب ووتی: کاتێ پێغەمبەری خوا ﷺ لە غەزای تەبوك بووەوەو گەڕایەوە بۆ مەدینە... پاشان بیرم لەوە دەکردەوە بە چی شتێك لە تووڕەیی ئەو دەرچم ... بۆیە پەنام دەبرد بۆ هەموو خاوەن عەقڵێك بۆ ئەوەی رێگام بۆ دابنێ ...تاکو گەیشتە مەدینە ... زانیم من رزگارم نابێت تەنها بە راستگۆیی نەبێت ... پێغەمبەری خوا ﷺ هاتە ناو مەدینەوەو چووە مزگەوت و دوو رکات نوێژی کرد... پاشان دانیشت لای خەڵکی ... پاشان ئەوانەی کە نەڕۆیشتبوون بۆ جەنگ هاتن بۆ لای پێغەمبەری خوا ﷺ دەستیان کرد بە هێنانەوەی بیانوو و سوێندیان بۆ دەخوارد ... کە ژمارەیان لە هەشتا کەس زیاتر دەبوو ... پێغەمبەری خوا ﷺ عوزرەکەیانی وەرگرت ئەوەی کە ئاشکرایە و داوای لێخۆشبوونی لە خوا بۆ کردن و نهێنییەکانی گەڕاندەوە بۆ لای خوا ... پاشان (کعب ی کوڕی مالك) هات... کاتێ کە سڵاوی لێ کرد ... پێغەمبەری خوا ﷺ تەماشایەکی کرد ... پاشان بزەیەکی کرد وەکو کەسێك پەست بووبێت ... فەرمووی : وەرە ... (کعب) رۆیشت بۆ لای پێغەمبەری خوا ﷺ... لەبەردەستیدا دانیشت ... خۆشەویست ﷺ فەرمووی: بۆ دوا کەوتی؟ ئایا هەموو پێداویستییەکانیماڵەوەی خۆتت نەکڕیبوو؟ ووتی: بەڵێ. فەرمووی: ئەی چی شتێك دوای خستی؟ کعب فەرمووی: ئەی پێغەمبەری خوا ﷺ سوێند بە خوا من ئەگەر لەبەردەستی جگە لە تۆ دابنشتمایە لەلای ئەوانەی کە ئەهلی دونیان ... دەتوانم بە عوزرێك لە پەستی ئەوان خۆم دەرباز بکەم ... چونکە من توانای گفتوگۆم هەیە ... بەڵام سوێند بە خوا ... من دەزانم ئەگەر ئەمڕۆ درۆت لەگەڵدا بکەم و لێم ڕازی بیت ئەوا زۆری

(٢) (رواه البخاري ومسلم، وانظر: صحيح الترغيب والترهيب: ٢٩٢٤).

نەماوە کەخوای گەورە پەستت بکات بەسەرمدا، وە ئەگەر قسەیەکی راستت لەگەڵدا بکەم... من تکام وایە کە خوای گەورە لێم خۆش بێت ... ئەی پێغەمبەری خوا ﷺ ... سوێند بە خوا هیچ بیانوویەکم نەبوو ... وەهیچ کاتێك لەو کاتە بەهێز تر نەبووم و حاڵم باشتر نەبوو کە دواکەوتم لە تۆ... پاشان (کعب) بێدەنگ بوو ... پێشەوا ﷺ رووی لە هاوەڵانی کرد و فەرمووی: بەڵام ئەم کەسە قسەکانی راست بوو ... هەستە... تاکو خوای گەورە حوکمو بڕیار دەدا بەسەرتدا ... بۆیە کعب هەستاو گەڕایەوەو لە مزگەوت دەرچوو... بە دڵێکی خەماوی و شکاوەوە... نازانێت خوای گەورە چی حوکمێکی بەسەردا دەدات ... کاتێ کەس و کارەکەی ئەوەیان بینی چەند پیاوێك شوێنی کەوتن ... دەستیان کرد بە لۆمە کردن ... ووتیان: واللە.. نازانین هیچ تاوانێکت هەبێت لە پێش ئێمە ... تۆ کەسێکی شاعریت ئایا نەتتوانی داوای لێبوردن بکەیت هەروەکو چۆن ئەوانی تر داوایان کرد ... خۆزگە داوای لێبوردنێکت بکردایەو لێت رازی بوایە ... پاشان داوای لێخۆشبوونی بۆت بکردایە ... وە خوای گەورەش لێت خۆش دەبوو ... (کعب) دەڵێت: هێندە هانیان دام تاکو ویستم بگەڕێمەوە لای پێغەمبەری خوا ﷺ و خۆم بە درۆ بخەمەوە ... ووتم: ئایا بە هیچ کەسێکی تر ئەوەی فەرمووە کە بە من فەرمووی؟ ووتیان: بەڵێ بە دوو کەسی تر وەکو قسەکانی تۆی ووت ... بەئەوانیش هەر ئەوە ووترا کەبە تۆ ووترا ... ووتم: ئەو دوو کەسە کێن؟ ووتیان: (مرارة ی کوڕی الربیع) و(هیلال ی کوڕی أمیة) ... بینیم کە ئەو دوو کەسە کەسێکی چاکن و ئامادەی جەنگی بەدر بوون و ئەوانیش بۆ من پێشەنگن... ووتم: واللە دەبێ نەگەڕێمەوەو خۆم بە درۆ نەخەمەوە ... پاشان کعب رۆیشت...غەمبارە...دڵشکاوە...وە لە ماڵی خۆی دانیشت ..ماوەیەکی کەم تێپەڕی ... پێغەمبەری خوا ﷺ قەدەغەی کرد کە هاوەڵانی لەگەڵ کعب و دوو هاوەڵەکەیدا قسە بکەن ... کعب ووتی: خەڵکی لێمان دوور کەوتنەوە... بەرامبەرمان گۆڕان ... کاتێ دەردەچووم بۆ بازاڕ ... هیچ کەسێك قسەی لەگەڵدا نەدەکردم ... خەڵکی پشتیان لێ کردم و وات دەزانی بە هیچ شێوەیەك نامناسن تەنانەت دیوارەکانیش پشتیان لێ دەکردم و وات دەزانی ئەو دیوارانە نین کە ئێمە ئاشنا ببووین لەگەڵیاندا ... وە زەویش رووی لێمان نەدەکرد وات دەزانی ئەو زەوییە نییە کە ئێمە لەگەڵیدا ئاشنا ببووین ... وە دوو هاوەڵەکەم لە ماڵدا دانیشتن و دەگریان... بە شەوو بە رۆژ دەگریان .. لە ماڵ نەدەهاتنە دەرەوە... وەکو (راهبەکان) خوا پەرستییان دەکرد ... بەڵام من لەوان گەنجتر و بەهێزتر بووم ... لە ماڵ دەردەچووم ... لەگەڵ موسڵماناندا نوێژی جەماعەتم دەکرد ... وە بە بازاڕەکاندا دەسووڕامەوە ... بەڵام کەس قسەی لەگەڵدا نەدەکردم ... وە دەهاتم بۆ مزگەوت و دەرۆیشتم بۆ لای پێغەمبەری خوا ﷺ و سلاوم لێ دەکردو لە دڵی خۆمدا دەمووت : ئایا لێوی جولاندەوە بۆ وەڵامدانەوەی سلاوەکەم یان نا؟ پاشان لە نزیکی ئەو نوێژم دەکرد ... بە سۆمای چاوەکانم تەماشای ئەوم دەکرد ... نوێژەکەم تەواو دەکرد رووی لێم دەکرد ... وە ئەگەر رووم لێ بکردایە ئەوا پشتی لێم دەکرد ... چەند رۆژێك بەسەر (کعب) دا تێپەڕی ... ئازارەکانی ئازاری تریان دروست دەکرد... ئەویش کابرایەکی رێزدارە لە نێو کەس و کارەکەیدا ... بەڵکو ئەو کەسێکە لە هەموو شاعیرەکان بە تواناترە ... پاشاکان و سەرکردەکان دەیناسی ... وە شیعرەکانی لە ناو پیاوە مەزنەکاندا بڵاو بووەوە تاکو خەڵکی خۆزگەیان دەخواست بە بینینی ... بەڵام ئێستا ئەو لەشاری مەدینەیە ... لە نێو کەس و کاری خۆیدا ... هیچ کەس لەگەڵیدا قسە ناکات... تەنانەت کەس تەماشای ناکات ... لەو کاتەدا

نامۆییەکەی توندتر بوو ... وەدڵی زیاتر تەنگ بوو ... تاقیکردنەوەیەکی تر رووی لێ کرد... ئەویش ئەوە بوو لە کاتێکدا کە بەناو بازاڕدا دەسوڕایەوە ... کابرایەکی گاور لە شامەوە هات ... دەڵێت: کێ (کعب ی کوڕی مالك)م پێ نیشان دەدا؟ خەڵکی دەستیان بۆ (کعب) درێژ کرد ئەویش هات بۆلای و نامەیەکی دا بەدەستەوە کە لە لایەن پاشای (غەسان)ەوە نێردرابوو ... سەیرە !لە (غەسان) ی پاشاوە ! ! کەواتە هەواڵی گەیشتووەتە وڵاتی شام ... وە پاشای (غەسان) بایەخی پێ داوە ... ئاخۆ پاشا چی بوێت؟! کعب نامەکەی کردەوە بینی نوسراوە...

پاشان: ئەی (کعب ی کوڕی مالك) پێم گەیشتووە کە هاوڕێکەت پشتی لێت کردووەو پەراوێزی کردووی ... لە لای منیش جێگەی کەس ون نابێت و کەسیش سووك نابێت ... پەیوەندیمان پێوە بکە تاکو دڵت بدەینەوە ...

کاتێ لە خوێندنەوەی نامەکە بووەوە ... ووتی: انا لله ... گەیشتومەتە پلەیەك کەبێ باوەڕان تەماحم پێ بکەن ... بەراستی ئەمەیش جۆرێکە لە جۆرەکانی بەڵاو خراپەکاری ... پاشان بەرەو تەنورەکە ڕۆیشت و نامەکەی خستە ناو تەنورەکەوە ...پاشان تەنورەکەی گڕداو نامەکەی سووتاند ... وە (کعب) رووی نەکردە ئەو فریودانەی پاشا ... بەڵێ دەرگای نزیك بوونەوەی پاشایانی بۆ کرایەوە ...دەرگای کۆشکی پیاوە مەزنەکان ... بانگی دەکەن بۆ رێزو هاوڕێتی پاشایان .. لەکاتێکدا کە شاری مەدینە پشتیان لێ کردووەو روویان گرژ کردووەتەوە بە روویدا ... سڵاو دەکات کەس وەڵامی ناداتەوە ... وەپرسیار دەکات کەس وەڵامی ناداتەوە ... لەگەڵ ئەوەیشدا رووی لە بێ باوەڕان نەکرد ... وە شەیتان سەرنەکەوت لە خەڵەتاندنی و ملکەچ نەبوو بۆ ئارەزووەکەی ... نامەکەی خستە نێو ئاگرەکەوەو سووتاندی ... رۆژگار تێپەڕی ... مانگێکی تەواوی بەسەردا رۆیشت کەچی (کعب) بەو شێوەیە مایەوە ... ئابلۆقەکەی سەر کعب توندتر دەبوو ... وە تەنگی ژیانی قورستر دەبوو ... نە پێغەمبەری خوا ﷺ بریارێك دەداو نە (وەحی) سروش حوکمێك دادەبەزێنێت کاتێك کە چل رۆژ تەواو بوو ... نێردراوێك لەلایەن پێغەمبەری خواوە ﷺ هات بۆ لای کعب و لە دەرگای دا ... کعب دەرچووە دەرەوە ...بەڵکو دەرگای لێ کرابێتەوە کەچی بینی نێردراوەکەی پێغەمبەری خوا ﷺ دەفەرموێ: پێغەمبەری خوا ﷺ فەرمانی پێت کردووە کە لە خێزانەکەت جیا ببیتەوە ... ووتی: تەڵاقی بدەم؟ یانی چی؟ ووتی: نەخێر بەڵکو نزیکی مەبەرەوە ... کعب چووە ژوورەوە بۆ لای خێزانەکەی و ووتی: بڕۆرەوە بۆ ماڵ کەس و کارت... لەوێ بمێنەوە تاکو خوای گەورە حوکمێك دەدا بەسەر ئەم کێشەیەدا ... پێغەمبەری خوا ﷺ هەمان بڕیاری بۆ دوو هاوەڵەکەی کعب نارد بوو ... کەچی خێزانەکەی (هیلال ی کوڕی أمیە) هات بۆ لای پێغەمبەری خواو ﷺ ووتی: ئەی پێغەمبەری خوا ﷺ هیلال کابرایەکی بەتەمەن و گەورەو لاوازە... ئایا رازی دەبی کە خزمەتی بکەم؟ ووتی: بەڵێ بەڵام بەمەرجێ کە نزیکت نەبێتەوە ... خێزانەکەی هیلال ووتی: ئەی پێغەمبەری خوا ﷺ سوێند بە خوا هیچ جوڵەیەکی تیا نەماوە بۆ هیچ شتێك ئەو غەمبارەو دڵشکاوەو لە حاڵێکی خراپدایە .... ئەو بە رۆژو بە شەو دەگری ... لەو کاتەوە کە ئەو کارە روویداوە ...

چەند رۆژێکی دژوار بەسەر کعب دا تێپەڕی ژیانی ئاڵۆزتر دەبوو ... تاکو وای لێهات بە ئیمانەکەی خۆیدا دەچووەوە ... لەگەڵ خەڵکیدا قسە دەکات کەچی خەڵکی قسەی لەگەڵدا ناکات ... وە سڵاو دەکات لە پێغەمبەری خوا ﷺ کەچی وەڵامی ناداتەوە ... ئەی بۆ کوێ بڕوات؟ وە لەگەڵ کێدا پرس و ڕا بکات؟ کعب دەڵێ: کاتێ ئەم بەڵایە بەسەرمەوە درێژەی خایاند... رۆیشتم بۆ لای (ابي قتادة) کە ئامۆزامەو خۆشەویسترین کەسە لە دڵمدا...

بینیم ئەو لەناو باخچەکەیدایە بۆیە منیش لە دیوارەکەوە چوومە ئەو دیوە... چوومە ژوورەوەو سڵاوم لێ کرد ... سوێند بە خوا وەڵامی سڵاوەکەی نەدایەوە ... ووتم : لەبەر خاتری خوا ئەی (ابی قتادە) ئایا دەزانی کە من خوا و پێغەمبەرەکەیم ﷺ خۆش دەوێ؟ کەچی ئەو بێدەنگ بوو ... ووتم : ئایا دەزانی کە من خواو پێغەمبەرەکەیم ﷺ خۆش دەوێ؟ کەچی ئەو بێدەنگ بوو ... ووتم: لەبەر خاتری خوا ئەی (ئەبو قتادە) ئایا دەزانی کە من خواو پێغەمبەرەکەیم ﷺ خۆش دەوێ؟ ووتی: خواو پێغەمبەرەکەی ﷺ باشتر دەزانن ... کعب گوێبیستی ئەو وەڵامە بوو لە کوڕی مامیەوە کە خۆشەویستترین کەسە لای ئەو .. نازانێ ئەو ئیمانداره یان نا؟ بۆیە خۆی پێ نەگیرا لەبەر وەڵامەکەی چاوەکانی پڕ بوون لە فرمێسك ... دیسان لە دیوارەکەوە چووە ئەو دیوەوەو گەڕایەوە بۆ ماڵی خۆی و لەوێ دانیشت ... چاوەکانی دەبڕیە دیوارەکانی خێزانێکی نەبوو لەگەڵیدا دانیشێت ... وە کەسێکی نزیك نییە دڵنەوایی بکات ... پەنجا شەو بە سەریدا تێپەڕی لەو کاتەوە کە پێغەمبەری خوا ﷺ فەرمانی کردبوو کە کەس لەگەڵیدا قسە نەکات ... لەشەوی پەنجایەمدا لە سێ بەشی شەودا تەوبەکەی دابەزی بەسەر پێغەمبەری خوادا ﷺ ...(أم سلمە) ووتی: ئەی پێغەمبەری خوا ﷺ ئایا موژدە بە کعب نەدەین؟ ووتی: خەڵکی تێکتان دەشکێنن وەنایەڵن هەموو شەوەکە بخەون ... کاتێ پێغەمبەری خوا ﷺ نوێژی بەیانی کرد... بانگەوازی تەوبەکەی بەسەر خەڵکیدا ڕاگەیاند ...خەڵکی ڕۆیشتن بۆ ئەوەی موژدەیان بدەنێ ... کعب ووتی: نوێژی بەیانیم کرد بوو لەسەر یەکێ لەسەربانی خانووەکەمان ... لەو کاتەی کە من دانیشتبووم بەو شێوەیەی کە خوای گەورە باسی دەکات.. دڵم تەنگ بوو بوو ... وە هیچ شتێك لای من لەو بایەخەدا نەبوو کە ئەگەر بمرم ئەوا پێغەمبەری خوا ﷺ نوێژم لەسەر ناکات ... یان ئەو بمرێ لەکاتێکدا لەناو خەڵکیدا لەو پلەو پایەدام ... چیتر کەس لەگەڵمدا قسە ناکات و ئەگەر بمرم کەس لەسەرم نوێژ ناکات ... لەو کاتەی کە لەو حاڵەدا بووم ... گوێم لە دەنگی بانگەوازکارێ بوو .... لەسەر چیاکەوە بە دەنگی بەرز هاواری کرد ووتی: ئەی کعب ی کوڕی مالك موژدەم بدەرێ ... یەکسەر منیش چوومە سوژدەوە زانیم کە خوای گەورەم دەرگای لێ کردمەوە وە کابرایەك بە سواری ئەسپەوە بەرەو لام هات و یەکێك بەسەر چیاکەوە بانگی کرد، دەنگەکە لە ئەسپەکە بەپەلە تر بوو کاتێ ئەوەی کە گوێم لە دەنگ بوو موژدەی پێدام هات بۆ لام ... ئەو دوو کراسەی کەلەبەرم دابوو بە هۆی موژدەکەیەوە بە دیاری پێمدا ... سوێند بە خوا لەو دوو کراسە زیاترم نەبوو ... وەدوو کراسم قەرز کرد و لەبەرم کرد ... پاشان ڕۆیشتم بۆ لای پێغەمبەری خوا ﷺ... خەڵکی کۆمەڵ کۆمەڵ پێشوازیان لێ دەکردم ... وە پیرۆز باییم لێ دەکەن بە هۆی وەرگرتنی تەوبەکەمەوە ... دەیانووت: پیرۆزبایی تەوبەکەت لێ دەکەین ... تاکو چوومە ژوورەوە بۆ ناو مزگەوت سڵاوم لە پێغەمبەری خوا ﷺ کرد.. پێغەمبەری خوا ﷺ رووی دەگەشایەوە لە خۆشیدا ... چونکە ئەگەر شتێك رووی بدایەو پێی خۆش بوایە ئەوا رووی دەگەشایەوە ... تاکو وات دەزانی رووی پارچەیەکە لە مانگەکە ... پێی ووتم: موژدە بۆ تۆ بە چاکترین رۆژ بەسەرتدا تێپەڕیوە لەو رۆژەوە کە لەدایك بوویتە ...ووتم: ئەی پێغەمبەری خوا ﷺ لە لایەن تۆوە یان لەلایەن خوای گەورەوە؟ ووتی: نەخێر بەڵکو لە لایەن خوای گەورەوە پاشان ئایەتەکانی خوێندەوە کاتێ لەبەردەستیدا دانیشتم ووتم: ئەی پێغەمبەری خوا ﷺ لەبەشێك لە تەوبەکەم ئەوەیە کە واز بهێنم لە هەموو ماڵەکەم و بیکەمە (صەدەقە) بۆ خواو پێغەمبەرەکەی ﷺ... پێغەمبەری خوا ﷺ فەرمووی: هەندێ لە

ماڵەکەت با لە لای خۆت بێت ئەوا باشترە بۆت ..ووتم: ئەی پێغەمبەری خوا ﷺ خوای گەورە بەڕاستی رزگاری کردم ... وە لەبەشێك لە تەوبەکەم ئەوەیە هەتا ماوم ڕاستگۆ بم.. بەڵێ خوای گەورە لە کعب و دوو هاوەڵەکەی خۆش بوو ... وە لەو پێناوەدا قورئانی دابەزاند کە تا هەتایە دەخوێنرێتەوە ...

خوای گەورە دەفەرموێ:

﴿لَقَد تَّابَ اللہ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالأَنصَارِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِن بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ مِّنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ رَؤُوفٌ رَّحِيمٌ * وَعَلَى الثَّلاَثَةِ الَّذِينَ خُلِّفُواْ حَتَّى إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنفُسُهُمْ وَظَنُّواْ أَن لاَّ مَلْجَأَ مِنَ اللّهِ إِلاَّ إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُواْ إِنَّ اللّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾ [التوبة: ١١٧- ١١٨] .

واتە: سوێند بە خوا بە راستی خوا تەوبەی قبوڵ کرد لە پێغەمبەرو ﷺ کۆچبەران و پشتیوانان، ئەوانەی کە شوێنی پێغەمبەر ﷺ کەوتن لە کاتی سەغڵەتی و تەنگانەدا (لە غەزای تەبوکدا)، دوای ئەوەی کە نزیك بوو دڵی دەستەیەکیان لە خشتە بچێت و (بێزاری دەربڕێت)، لەوەودوا تەوبەو پەشیمانی ئەوانیشی قبوڵ کرد، چونکە بەراستی ئەو پەروەردگارە بە سۆز و میهرەبانە لە گەڵیاندا * هەروەها تەوبەی ئەو سێ کەسەشی وەرگرت کە (لە غەزای تەبوك) دواخران دوای ئەوەی کە زەوی چەندە فراوانە لێیان تەنگ بۆوە، خۆیشیان لە خۆیان بێزاربوون، دڵنیاش بوون کە هیچ پەنایەك نییە (لە خەشم و قینی خوا بیانپارێزێت) جگە لەوەی خۆیان بدەنە پەنای ئەو زاتە، پاشان تەوبەی لێ وەرگرتن، تا تەوبە بکەن، بە راستی هەر خوا تەوبە وەرگرو میهرەبانە .

لە ناو سکی نەهەنگدا

هەموو خەڵکی لەکاتی تەنگانەدا یادی خوا دەکەن.. بەڵام کەسی وا هەیە یادی دەکات و گوێڕایەڵی دەکات .. ئەگەر تەنگانەکە بەسەرچوو.. ئەوا سەرپێچی دەکات و لە یادی دەکات.. بەڵام کەسی وا هەیە بەردەوام دەبێت لەسەر چاکەکاری و تەوبەکەی.. یونس (عليه السلام) بانگی قەومەکەی کرد بۆ ئیمان ئەوانیش پشتیان لێ کردو تەکەبوریان کردو خۆیان بەزل زانی .. ئەویش پەست بوو.. بۆیە سواری کەشتییەك بوو بە دەریادا ڕۆیشت.. کاتێ کە هەستیان کرد کەشتییەکە قورس بووە لەوە ترسان کە هەموویان نوقمی ئاو بن.. بۆیە زانیان کە دەبێت بارەکەی سووك بکەنەوە .. بەوەی کە یەکێ لەسەر نشینەکانی فڕێ بدەنە ناو دەریاکەوە.. بۆ ئەو مەبەستە تیرو پشك (قورعەیان) کرد چەند جارێك یونس(عليه السلام) دەردەچوو .. بۆیە خستیانە ناو دەریاکەوەو نەهەنگێك قووتیدا.. پاشان نەهەنگەکە چووە بن دەریاکە .. هەموو ئەم ڕووداوانە بەپەلە ڕوویدا .. ئێستا (یونس)(عليه السلام) لە تاریکیدایە.. گوێبیستی دەوروبەری خۆی دەبێت.. تەنها ئەوە دەبیسێ کە بەردی بن دەریاکان (تەسبیحات)ستایشی خوایان دەکرد.. ئەویش دەستی بەگریان کردو هاواری کردە خوا:

﴿فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَن لَّا إِلَهَ إِلَّا أَنتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنتُ مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ [الأنبياء: ٨٧].

واتە: جا لەناو تاریکایەکاندا، (تاریکایی شەو و دەریاو ناو سکی نەهەنگەکەدا) هاوارو نزای لێ بەرز بۆوە ووتی: پەروەردگارا ... هیچ خواو پەرستراوێکی حەق نییە کە شایانی پەرستن بێت جگە لە تۆ، پاکی و بێگەردی هەر بۆ تۆیە، بە ڕاستی من لە ستەمکاران بووم (کاتێك بە بێ فەرمانی تۆ قەومەکەم بە جێهێشت) ..

وشەکانی لە دەرگای ئاسمانەکانی دا .. بۆیە دەرگای ڕزگار بوونی لێکرایەوە.. ئەمە هەواڵی (یونس) پێغەمبەرە (عليه السلام).. بەڵام (یونس)ەکەی ئەمڕۆ دەڵێت: من گەنجێك بووم وامدەزانی کە ژیان بریتییە لە سامانێکی زۆر.. جێگای نەرم و نیان.. ئۆتۆمبێلێکی جوان ، ڕۆژی هەینی بوو.. لەگەڵ کۆمەڵێك لە هاوەڵانمدا لەسەر کەناری دەریا دانیشتبووین.. ئەوان کۆمەڵێك گەنجی بێ ئاگا بوون گوێم لێ بوو بانگدەرەکە ووتی: حي علی صلاة.. حي علی الفلاح.. سوێند بەخوا.. لەهەموو ژیانمدا گوێم لە بانگ بووە .. بەڵام ڕۆژێك لە ڕۆژان نەمزانیوە مانای (فلاح) چییە.. شەیتان مۆری لەسەر دڵم دابوو.. تاکو وای لێهاتبوو وشەکانی بانگ دەتووت بە زمانێك دەووترێت کە من لێی تێ ناگەم.. خەڵکی بەدەورو پشتماندا بەرماڵەکانیان ڕادەخست..کۆ دەبوونەوە بەمەستی ئەنجامدانی نوێژەکانیان.. ئێمەش خەریکی ئامادە کردنی ئامێری نوقم بوونی ناو دەریاو بۆڕی هەوا بووین..بە مەبەستی خۆ ئامادە کردن بۆ گەشتێکی ژێر ئاو .. جل و بەرگی نوقم بونمان لەبەر کرد..چووینە ناو دەریاوە.. لەکەنار دوور کەوتینەوە..تاکو گەیشتینە ناوەڕاستی دەریا.. هەموو شتەکان ئاسایی بوون تاکو ئێستا گەشتیکی جوانە.. لەوپەڕی خۆشی و ڕابواردندا بووین .. لەناکاودا پارچەیەکی لاستیك بڕا کە مەلەوان بە ددانەکانی دەیگرێ و لێوی لەسەر دادەنێ.. بۆ ئەوەی ڕێگر بێت بە چوونە ژوورەوەی ئاو بۆ ناو دەم.. وە بۆ ئەوەی لە بۆڕییەکانەوە هەوای پێ بگات.. لە کاتی هەوا چوونە ناو سییەکانەوە بچڕا.. لە ناکاودا ئەو ئاوە سوێرە بۆڕی هەناسەدانی گرتم .. خەریك بوو دەمردم.. سییەکانم دەستی کرد بە هاوار کردن و پاڕانەوە..هەوای دەوێ.. هەر هەوایەك بێت.. منیش شڵەژام.. دەریایەکی تاریك.. هاوڕێکانم دوورن لێمەوە.. هەستم بەترسناکی هەڵوێستەکەم کرد.. من خەریکە

دەمرم.. دەستم کرد بە هەناسەدان.. بەڵام ئاوی سوێر هەڵدەمژم.. کردەوەکانی ڕۆژانەم بەپێش چاومدا تێدەپەڕین..لەگەڵ یەکەم هەناسەدا زانیم من چەندە لاوازم.. چەند دڵۆپە ئاوێکی سوێر خوای گەورە بۆی ناردووم بۆ ئەوەی بیسەلمێنێ کە ئەو چەندە بەهێز و بەتوانایە.. باوەڕم هێنا کە هیچ پەنایەك نییە لە خوا تەنها بۆ لای خۆی نەبێت.. هەوڵم دا کە بە پەلە بجولێمەوە بۆ ئەوەی لە ئاوەکە ڕزگار بم بەڵام من لە قولاییەکی زۆردا بووم .. کێشە لەوەدا نییە من دەمرم ..بەڵام کێشە لەوەدایە چۆن دەگەمە خوای پەروەدگار؟ ئەگەر پرسیاری لێ کردم دەربارەی کردەوەکانم .. چی بڵێم؟ ئەوەی کە من پرسیار لە سەری دەکرێم نوێژە.. ئەی من وازم لە نوێژ هێنا بوو .. شایەتمانم کەوتە یاد .. ویستم کۆتایی ژیانم بە وتنی ئەو وشەیە بێت.. ووتم: أشهـ .... گەرووم پڕ لە ئاو بوو .. وەکو ئەوەی دەستێکی نادیار لەسەر ملم بێت ڕێگام لێ بگرێ بۆ ووتنی .. هەوڵێکی زۆرمدا .. أشهـ... أشهـ .. دڵم دەستی بە هاوار کرد و دەیووت: (ربی أرجعون) خوایە بمگەڕێنەوە .. خوایە بمگەڕێنەوە .. یەك کاتژمێر ... خولەکێك .. ساتێك.. بەڵام ئەوە زۆر دوورە .. هەستم بە لە دەستدانی هەموو شتێك کرد.. تاریکی یەکی نامۆ دەوری گرتم .. ئەمە دوا شتە کە لە یادمە .. بەڵام ڕەحمەتی خوا زۆر فراوانترە .. لە ناکاو جارێکی تر هەوا هاتەوە ناو سینگم.. تاریکی نەما .. چاوم کردەوە .. بینیم یەکێ لە هاوەڵانم بۆڕی هەواکەی خستووەتە سەر دەمم .. هەوڵ دەدا فریام بکەوێ وە ئێمەیش تاکو ئێستا لە ناوەڕاستی دەریاین .. بینیم بزەیەك بە ڕوویەوە دیارە .. تێگەیشتم کە من باشم .. لەو کاتەدا دڵم هاواری کرد .. زمانم .. هەموو خانەیەك لە خانەکانی لەشم .. هاوارییان کرد و ووتیان: أشهد أن لا اله الا الله واشهد أن محمدا رسول الله .. الحمد لله .. لە ئاوەکە دەرچووم .. بەڵام من کەسێکی ترم .. تەماشاکردن و بۆچوونم بەرامبەر بە ژیان گۆڕا ڕۆژگار لە خوا زیاتر نزیکی دەکردمەوە .. هەستم بە نهێنی بوونم لە ژیاندا کرد .. ئەو ئایەتەم کەوتە یاد کە دەفەرموێت: (إلا ليعبدون) بەڵێ ڕاستە .. ئێمە بە بێ هۆ دروست نەکراوین، ڕۆژگار ڕۆیشت .. ئەو ڕووداوەم کەوتە یاد .. بۆیە ڕۆیشتم بۆ سەر دەریاکە .. جل و بەرگی مەلەوانم لەبەر کرد .. پاشان ڕووم کردە ئاوەکە .. بە تەنها .. ڕۆیشتم بۆ ئەو جێگەی پێشوو لە ناوەڕاستی دەریا ... سوژدەیەکم بۆ خوا برد کە هەرگیز لە بیرم نییە لە ژیانمدا سوژدەی وام بردبێ .. لە جێگایەك کە باوەڕ ناکەم هیچ مرۆڤێك تاکو ئێستا لەوێ سوژدەی بۆ خوا بردبێ .. بەڵکو ئەو جێگایە لە ڕۆژی دوایی دا شایەتیم بۆ بدات و خوای پەروەدگار بەزەیی بە مندا بێتەوەو بەو سوژدەیە لە ناوەڕاستی دەریادا .. خوای گەورە بەهەشتمان بە قسمەت بکات .. اللهم آمین .

ئەی ستەم و خراپەکارییەکانم؟!!

پەروەدگارمان بە بەزەییترە بەرامبەرمان لە دایك و باوکمان .. هەر لە فراوانی ڕەحمەتی ئەوە .. کە تەوبەی پێشنیار کردووە بەرامبەر بە هەموو کەسێك .. هەرچەندە ئەو کەسە هاوەڵ بۆ خوا دابنێ و کوفر بکات .. یان لە خۆ دەرچووەو تاوانی کرد بێت .. ڕەحمەتی خوا پێشکەشی کراوە ئەگەر وەری بگرێ .. وەدەرگای تەوبە کراوەتەوە لەبەر دەستیدایە .. تەماشای ئەو پیرەمێردە بە تەمەنە بکەن ... کە تەمەنی گەورە بووە .. پشتی چەماوەتەوە .. ئێسکەکانی لاواز بووە .. ڕووی لە پێغەمبەری خوا کرد ﷺ، کە ئەو ڕۆژێك لەناو هاوەڵەکانیدا بوو

.. هەنگاوەکانی دەنا ... برۆکانی کەوتبوونە سەرچاوی .. خۆی داوە بەسەر دارێکدا .. هـات .. تـاکو گەیـشتە لای خۆشەویست ﷺ و لەبەر دەستیدا وەستاو بە دەنگێکی پڕ لە ئازارەوە ووتی: ئەی پێغەمبەری خوا ﷺ.. کابرایـەك هەموو جۆرە تاوانێکی کردبێت ... هیچ تاوانێکی جێ نەهێشتبێ .. لە کاتێکدا هیچ تاوانێکی گـەورەو بـچووکی جـێ نەهێشتووە .. ئەگەر تاوانەکانی دابەش بکەیتە سەر ئەهلی زەویدا ئەوا هەموویان بە هیلاکەتدا دەبات .. ئایا ئـەوە بۆی هەیە تەوبە بکات؟ پێغەمبەری خوا ﷺ چاوی بەرز کردەوە بینی پیرەمێردێکی بە تەمەنەو پشتی چەماوەتەوە .. وە کاری تێك چووە تاڵی رۆژگار و ساڵەکان بێ تاقەتی کردووەو شەهەوات و ئازارەکان بـە هیلاکەتـدا بردوویـەتی .. پێغەمبەری خوا ﷺ پێی ووت: ئایە تۆ موسڵمان بوویت؟ ووتی: بەڵێ من شایەتی دەدەم کە (لا الـه الا الله وانـك رسول الله) .. پێغەمبەری خوا ﷺ ووتی: چاکە بکـەو واز لـە خراپـە بهێنـە ئـەوا خـوای گـەورە هـەموو ئەوانـەت بۆ دەکاتە خەیرو چاکە .. پیرەمێردەکە ووتی: ئەی سـتەمەکان و خراپەکارییـەکانم .. ووتـی: بـەڵێ ... پیرەمێردەکـە هاواری کرد.. الله اکبر .. الله اکبر ..الله اکبر .. هەر بەردەوام بوو لە ووتنی الله اکبر تاکو لە چاو بزر بوو[٣] ...

ئایا دەیخەیتە ناو ئاگرەوە؟!

خوای گەورە بە بەزەییە بەرامبەر بە بەندەکانی .. لـە بـاوك و دایکیـان زیـاتر.. لـە هـەردوو کتـێبی (الـصحیح)[٤] دا هاتووە .. کاتێ کە پێغەمبەری خوا ﷺ لە جەنگی (هوازان) بووەوە .. لە پاش جەنگەکە منداڵ و ژنی کافرەکانیان هێناو لە جێگایەکدا کۆیانیان کردەوە .. پێغەمبەری خوا ﷺ رووی لێیان کردو بـینی .. ئافرەتێـك لـەوان .. دایکـی منداڵـە .. بـە شـوێن منداڵەکـەی .. جگـەر گۆشـەکەیدا دەگـەڕا حـاڵی تێـك چـووە .. راسـتی لـێ تێـك چـووە ... موصیبەتەکەی لەسەر گران بووە .. بەسەر منداڵە شیرە خۆرەکاندا دەسوڕێتەوە .. تەماشای دەموچاویان دەکـات .. خەریکە مەمکەکانی دەبچڕێن بە هۆی فشاری ئەو هەموو شیرەوە .. خۆزگەی دەخواسـت کـە ئێـستا منداڵەکـەی لەبەر دەستیدا بوایە .. توند لە ئامێزی بگرێ .. بۆنی ئەو بکات .. ئەگەر چی لەو پێناوەدا ژیـانی خـۆی لـە دەسـت بدات .. ئەو کاتەی ئەو خـەریکی ئـەو کـارە بـوو .. منداڵەکـەی دۆزییـەوە .. کـە ئـەوی بـینی فرمێسکەکانی وشـك بووەوە .. راستی بۆ گەڕایەوەو هاتەوە سەرخۆ .. پاشان خۆی دا بەسەر منداڵەکـەدا، خـۆی خـستە نێـوان هـەردوو دەستی .. وە منداڵەکەیش برسی و ماندوو بوو .. دەگریاو دەپاڕایـەوە .. ئـەویش لـە ئـامێزی خـۆی گـرت و ماچـی دەکرد .. پاشان توند نوساندی بە سنگی خۆیەوە .. وە مەمکی لە دەم نا .. کاتێ کە پێغەمبەری خوا ﷺ ئـەوەی بینی .. کە چەندە ماندووەو موصیبەتەکەی هێندە گەورەیە و تامەزرۆی بینینی منداڵەکـەی زۆری پـێ چـوو بـوو .. موصـیبەتەکەیان زیـاتر بـوو .. کـاتێ کـە زەلیلـی ئـەو ئافرەتـەی بـینی و دڵـشکاوی و موصـیبەتەکەی بـە هـۆی منداڵەکەیەوە .. رووی کـردە هـاوەڵانی و ووتـی: ئـەو ئافرەتـەتان بـینی.. ئایـا منداڵەکـەی خـۆی فـڕێ دەداتـە نـاو

---

(٣) (رواه الطبراني والبزار، وقال المنذري اسناده جيد قوي، وقال ابن حجر هو على شرط الصحيح).

(٤) (متفق عليه، وانظر: مشكاة المصابيح: ٢٣٧٠).

ئاگرەوە؟ .. واتە: ئەگەر ئێستا ئاگرێك بکەینەوەو فەرمانی پێ بکەین کە منداڵەکەی فڕێ بداتە ناو ئاگرەکەوە .. ئایا رازی دەبێت؟ هاوەڵان سەرسام بوون .. چۆن فڕێی دەداتە ناو ئاگرەوە!!؟؟ لە کاتێکدا ئەو جگەر گۆشەیەتی و بەرهەمی دڵێتی .. چۆن فڕێی دەدات؟؟!! ئەو ماچی دەکات و لە ئامێزی گرتووە .. دەم و چاوی بە فرمێسکەکانی دەسڕێ چۆن فڕێی دەدات؟ ئەو دایکێکی بە بەزەییەو دایکێکی بە میهرەبانە .. ووتیان: نەخێر سوێند بە خوا ئەی پێغەمبەری خوا ﷺ فڕێی ناداتە ناو ئاگرەوە .. ئەویش دەتوانێ کە فڕێی نەدات ..پێغەمبەری خوا ﷺ فەرمووی: والله خوای گەورە لەو ئافرەتە میهرەبانترە بەرامبەر بە بەندەکانی ..

لە نەخۆشخانە

چوومە ژوورەوە بۆلای نەخۆشێك لە نەخۆشخانە .. کاتێ کە نزیکی بوومەوە بینیم کابرایەکی تەمەن چل ساڵە .. ڕوویەکی زۆر جوان و، باڵایەکی ڕێکوپێکی هەبوو .. بەڵام لەشی تووشی شەلەل هاتبوو .. بە قەد یەك گەردیلە لێی نەدەجوڵایەوە، تەنها سەرو هەندێك لە ملی نەبێت .. چوومە ژوورەکەی لە کاتێکدا کە زەنگی تەلەفۆنەکەی لێی دەدا .. بانگی کردم و ووتی: مامۆستا تکایە بگە بە تەلەفۆنەکە تاکو پەیوەندییەکە نەبچڕاوە .. هیدفۆنی تەلەفۆنەکەم بەرز کردەوەو لە گوێی نزیکم کردەوە و سەرینێکم دانا بۆ ئەوەی هیدفۆنەکە بگرێ .. هەندێك چاوەڕوان بووم تاکو پەیوەندییەکەی تەواو کرد، پاشان ووتی: ئەی مامۆستا .. هیدفۆنەکە بگەڕێنەوە جێی خۆی .. منیش گەڕاندمەوە جێگەی خۆی، پاشان لێم پرسی .. ماوەی چەندە تۆ بەم شێوەیەی؟ ووتی: ماوەی بیست ساڵە .. بیست ساڵە گیراوی ئەم شوێنەم ..

<u>کەسێکی ڕێزدار بۆی باس کردم و ووتی:</u>

لە نەخۆشخانە بە تەنیشت ژوورێکەوە تێپەڕیم.. بینیم کە نەخۆشێك بە بەرزترین دەنگ هاواری دەکرد .. کە دڵ و جەرگی دەبڕی، ئەو کابرایە ووتی: چوومە ژوورەوە بۆلای ..کابرا لەشی شەلەل بووەو لەسەر جێگایەك کەوتووە .. هەوڵ دەدات کە ئەم دیو و ئەو دیو بکات کەچی ناتوانێ .. پرسیارم لە پەرستیارەکە کرد .. هۆی هاوار کردنەکەی چییە؟ ووتی: ئەم کابرایە توشی شەلەلێکی تەواوو تێکچوونی ڕیخۆڵەکانی بووە .. لە پاش هەموو کاتێکی خواردنی نیوەڕۆ یان ئێوارە توشی خراپی هەرس دەبێت .. پێم ووت: خواردنی قورسی مەدەنێ .. گۆشت و برنجی پێ مەدەن .. برین پێچەکە ووتی: دەزانی چی پێ دەدەین؟ سوێند بە خوا .. تەنها شیری پێ دەدەین، ئەویش لەڕێگای بۆرییەکەوە کە لە لووتیەوە دەگاتە گەدەی ئەم هەموو ئازارە بۆ ئەوەیە کە ئەو شیرە هەرس بکات ..

<u>یەکێکی تر ووتی:</u>

بە تەنیشت ژووری نەخۆشێکەوە تێپەڕیم کە ئەویش شەلەل بوو .. هیچ ئەندامێکی بەهیچ شێوەیەك ناجوڵێتەوە .. ووتی: بینیم نەخۆشەکە بانگی ئەوانە دەکات کە تێدەپەڕن .. چوومە ژوورەوە .. بینیم پارچە دارێك لەپێشی دانراوەو قورئانێکی لەسەرەو کراوەتەوە .. ئەم نەخۆشە بۆ ماوەی چەند کاتژمێرێکە .. هەر کە لە خوێندنەوەی دوولاپەڕە ببێتەوە .. دووبارەی دەکاتەوە، کاتێ کە تەواوی بکات دیسان دووبارەی دەکاتەوە .. چونکە ئەو ناتوانێت بجوڵێتەوە بۆ ئەوەی لاپەڕەکە ئەم دیو و ئەو دیو بکات .. وە کەسیش نەبوو کە یارمەتی بدات .. کاتێ

کە لە پێشی وەستام پێی ووتم: ئەگەر زەحمەت نەبێت .. ئەم لاپەڕەیەم بۆ هەڵگەڕێنەوە، منیش هەڵم گەڕاندەوە بۆیە ڕووی گەشایەوە .. پاشان ڕووی کردە قورئانەکەو دەستی کرد بە خوێندنەوە .. منیش لەبەر دەستی ئەودا دەستم بە گریان کرد .. سەرسام بووم لە سوور بوونی ئەو و بێ ئاگایی ئێمە ..

یەکێکی تر بۆی گێڕامەوە:

کە چوومە ژوورەوە بۆلای کەسێکی پەککەوتووی شەلەل لە یەکێ لە نەخۆشخانەکان .. تەنها سەری دەجوڵێتەوە .. کاتێ حاڵی ئەوم بینی بەزەییم پێدا هاتەوەو ووتم: خۆزگە بە چی دەخوازی؟ .. نەخۆشەکە ووتی: من تەمەنم نزیکەی چل ساڵە .. وە پێنج کوڕم هەیە بۆ ماوەی حەوت ساڵە من لەسەر ئەم جێگەم .. خۆزگەی ئەوە ناخوازم کە ڕێ بکەم، وە خۆزگەی ئەوە ناخوازم کە کوڕەکانم ببینم و وەکو خەڵکی بژیم، بەڵام تەنها خۆزگەی ئەوە دەخوازم کە بتوانم نێو چەوانی خۆم بخەمە سەرزەوی .. وە زەلیلی خۆم بەرامبەر بە (رب العالمین) دەربڕم .. وە سوژدەی بۆ ببەم کە چۆن خەڵکی دەیبات ..

وە یەکێ لەپزیشکەکان بۆی باس کردم:

(کە ئەو چووەتە ژوورەوە بۆلای نەخۆشێك لە ژووری بووژانەوە) .. بینیم کە پیرەمێردێکی بە تەمەنە .. لەسەر جێگایەکی سپی ڕاکشاوە .. ڕووی ڕووناکی لێ دەبارێ .. هاوڕێکەم ووتی: تەماشایەکی فایلەکەیم کرد .. بینیم کە ئەو نەشتەرگەری دڵی بۆ کراوە .. لەکاتی نەشتەرگەرییەکە تووشی خوێن بەربوون بووە ..بووەتە هۆی وەستانی خوێنەکەی لە چەند جێگایەکی مێشکیدا، بۆیە تووشی بوورانەوەیەکی تەواو بووە .. بینیم چەند ئامێرێکی پێ گەیەندراوەو لەسەر دەمی ئامێرێکی هەناسەدان دانراوە .. کە پاڵی هەوا دەنێ بۆ سییەکانی .. وە یەکێ لە کوڕەکانی بە تەنیشتیەوە بوو پرسیاری ئەوم کرد .. پێی ووتم: کە باوکی چەند ساڵێکە بانگدەری یەکێك لە مزگەوتەکانە .. پاشان منیش تەماشایم دەکرد .. دەستەکانیم جووڵاندەوە .. چاوەکانیم جووڵاندەوە .. قسەم لەگەڵدا کرد .. کەچی نازانێ من باسی چی بۆ دەکەم بە هیچ شێوەیەك .. تەندروستی ئەو زۆر خراپ بوو .. کوڕەکەی لەگوێی باوکی نزیك بووەوەو قسەی لەگەڵدا دەکرد.. ئەویش ئاگای لە هیچ نییە .. کوڕەکەی ووتی: ئەی باوکی خۆم .. تەندروستی دایکم باشە .. براکانم باشن .. وە خاڵم لە سەفەرەکەی گەڕایەوە .. کوڕەکەی بەردەوام بوو لە قسەکردن، کەچی کارەکە هەروەکو خۆی وایە .. پیرەمێردەکە ناجووڵێتەوە .. ئامێرەکە تەنها پاڵی نۆ هەناسە دەدات لە خولەکێکدا لە ناکاو کوڕەکەی ووتی: مزگەوتەکە تامەزرۆی تۆیە.. وە ئێستا کەس بانگی تیادا نادات تەنها فلان کەس نەبێت .. وە لە بانگەکەدا هەڵە دەکات .. وە جێگات لە مزگەوتەکەدا خاڵییە .. کاتێ کە باسی مزگەوت و بانگی کرد سنگی پیرەمێردەکە تێکچوو .. دەستی بە هەناسەدان کرد .. منیش تەماشای ئامێرەکەم کرد بینیم بەرز بووەوە بۆ هەژدە هەناسە لەیەك خولەکدا .. وە کوڕەکە ئاگای لێ نییە .. پاشان کوڕەکەی ووتی: ئامۆزاکەم ژنی هێناو براکەم خوێندنی تەواو کرد .. جارێکی تر پیرە مێردەکە هێور بووەوەو گەڕایەوە بۆ نۆ هەناسە لە خولەکێکدا .. کە ئامێرەکە پاڵی دەنێت .. کاتێ ئەوەم بینی ڕوووم لێکرد تاکو لەسەر سەری ڕاوەستام .. دەستەکانیم جووڵاندەوە .. چاوەکانیم جووڵاندەوە .. هیچ نییە هەموو شتێك بەبێ جووڵەیەو

هیچ وەڵامم نادراتەوە سەرسام بووم .. دەمم لەگوێی نزیك کردەوەو ووتم: الله أكبر .. حي على الصلاة .. حي على الفلاح .. وەمنیش تەماشای ئامێری هەناسە دانەکەم کرد بینیم دیسان بەرز بووەوە بۆ هەژدە هەناسە لەیەك خولەکدا .. ئافەرین بۆ خۆیان لە چ نەخۆشییەکدان! .. بەڵکو سوێند بەخوا ئێمە نەخۆشین .. بەڵێ ﴿رِجَالٌ لَّا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ﴾ [النور: ٣٧] .

واتە: پیاوانێك ستایشی خوا دەکەن لەو مزگەوتانەدا کە بازرگانی و کڕین و فرۆشتن سەرگەرمیان ناکات و غافڵ نابن لە یادی خواو ئەنجامدانی نوێژەکان و بەخشینی زەکات و لە ڕۆژێك دەترسن کە دڵان و چاوان تیایدا ئاوەژوودەبن (لە ترس و هەیبەتی ئەو ڕۆژە) .

ئەوە حاڵی ئەو نەخۆشخانەیە .. ئەی تۆ؟ .. ئەی ئەو کەسەی کە لە هەموو دەردو نەخۆشییەك ساغ و سەلامەتی .. ئەی ئەو کەسەی کە پێویستیت بە چارەسەر بوون نییە .. ئەی ئەو کەسەی کە لە نێو نیعمەتەکاندا دەسوڕێیتەوە .. وە لە ناخۆشییەکان ناترسیت .. خوا چی پێت کردووە کە بە سەرپێچی فەرمانەکانی ڕووبەڕووی دەبیتەوە .. بەچی شتێك ئازاری تۆی داوە؟ ئایا نیعمەتەکانی بەسەرتەوە یەك لە دوای یەك نییە؟ وە فەزڵ و چاکەی بەسەرتەوە لە ژماردن نایەت .. ئایا ناترسیت؟.. سبەینێ لەبەر دەستی خوادا ڕاوەستێنرێیت .. پێت دەڵێت: ئەی بەندەکەم لەشێکی ساغم پێت نەبەخشی؟ ئەی ڕزق و ڕۆزی تۆم فراوان نەکرد؟ وە چاو و گوێم پێت نەبەخشی؟ تۆیش دەڵێیت: بەڵێ .. دیسان خوای پەروەردگار لێت دەپرسێت: ئەی بۆ سەرپێچی فەرمانەکانی منت کرد بە نیعمەتەکانی خۆم .. وە خۆت خستە بەر توڕەیی من .. لەو کاتەدا هەموو خراپەکانت لەبەر چاو خەڵکی بڵاو دەکرێتەوە .. وە تاوانەکانت نیشان دەدرێت .. دەی تاوان تیاچێت چەندە شوومن!! .. چەند ترسناکییەکەی مەزنە!! .. ئایا چ شتێك باوکمانی لە بەهەشت دەرکرد، تەنها تاوانێك نەبێت لە تاوانەکان، ئەی چ شتێك (قەومی نوح)ی نوقمی ئاو کرد جگە لە تاوان نەبێت .. ئەی چی شتێك قەومی (عاد) و (ثمود)ی بە هیلاکەتدا برد تەنها تاوان نەبێت .. ئەی چی شتێك ماڵی بەسەر (قەومی لوط) دا هەڵگەڕاندەوەو سزایەکی پەلەی (قەومی شعیب)ی دا و بەردی باران بەسەر (أبرهە)دا و ئەو سزا سەختەی توشی (فیرعەون) کرد .. تەنها سەر پێچی و تاوان نەبێت ..

لە ناو ڕووبارەکانیدا مەلە دەکات

(ماعزی کوڕی مالك) پیاوێك بوو لە هاوەڵانی خۆشەویست ﷺ .. ژنی هێنابوو، وە لە شاری مەدینە نیشتەجێ بوو .. ڕۆژێك شەیتان لە خشتەی برد .. بە جارییەی کابرایەکی (أنصاری) .. خەڵەتاندی .. دوو بەدوو بوونەوەو لە چاوی خەڵکی ونبوون .. شەیتان سێهەمیان بوو .. بەردەوام جوانکاری بۆ هەردوولا دەکرد .. تاکو کەوتنە ناو حەرامەوە .. کاتێ کە (ماعز) لە تاوانەکەی بووەوە .. شەیتانی لێ دوورکەوتەوە، دەستی بە گریان کردو سەر زەنشتی خۆی دەکرد .. وە لۆمەی خۆی دەکرد .. وە لە سزای خوا ترسا .. وە ژیانی لێ تەنگ بوو .. وە تاوانەکەی لە هەموو لایەکەوە دەوری لێ دابوو .. تاکو تاوان دڵەکەی سوتاند بوو .. بۆیە هات بۆ لای پزیشکی دڵان ﷺ .. وە لەبەر دەستیدا ڕاوەستاو .. لەبەر گەرمی و گەورەیی تاوانەکەی هاواری کردو ووتی: ئەی پێغەمبەری

خوا ﷺ.. زینام کرد .. پاکم بکەرەوە، پێغەمبەری خوا ﷺ ڕووی لێنەکردو ڕووی هەڵگەڕانەوە لایەکی ترەوە .. ئەویش چووە ئەولایەوەو ووتی: ئەی پێغەمبەری خوا ﷺ من زینام کردووە پاکم بکەرەوە .. پێغەمبەری خوا ووتی: تیابچیت.. بگەڕێوە .. داوا لە خوا بکە کە لێت خۆش بێت و تەوبە بکە .. ئەویش گەڕایەوە .. بەڵام زۆر دوور نەکەوتەوە .. کەچی ئارامی نەگرت .. بۆیە گەڕایەوە بۆلای پێغەمبەری خوا ﷺ و پێی ووت: ئەی پێغەمبەری خوا ﷺ پاکم بکەرەوە .. پێغەمبەری خوا ﷺ ووتی: تیابچیت.. بگەڕێوەو داوای لێخۆشبوون بکە و تەوبە بکە .. دیسان گەڕایەوە، بەڵام دوور نەکەوتەوە .. دیسان گەڕایەوە بۆ لای پێغەمبەری خوا ﷺ و ووتی: ئەی پێغەمبەری خوا ﷺ پاکم بکەرەوە .. پێغەمبەری خوا ﷺ فەرمووی: هاوار بۆخۆت .. ئایا دەزانی زینا چییە؟ پاشان فەرمانی کرد کە دەری بکەنە دەرەوە .. بۆ جاری دووەم هاتەوە .. ووتی: ئەی پێغەمبەری خوا ﷺ زینام کردووەو پاکم بکەرەوە، فەرمووی: هاوار بۆخۆت.. ئایا دەزانی زینا چییە؟ دیسان فەرمانی کرد کە دەری بکەنە دەرەوە .. بۆ جاری سێهەم و چوارەم بەم شێوەیە .. کاتێ کە زۆر دووبارەی کردەوەو پێغەمبەری خوا ﷺ بە کەس و کاری ووت: ئایا ئەم کابرایە شێت نییە؟ فەرموویان: ئەی پێغەمبەری خوا ﷺ نەمانزانیوە کە هیچ کەم و کورییەکی هەبێت .. فەرمووی: ڕەنگە مەی خواردبێتەوە .. بۆیە پیاوێك هەستاو بۆنی دەمی ئەوی کرد، کەچی بۆنی مەی لێ نەدەهات، خۆشەویست ﷺ فەرمووی: ئایا دەزانی زینا چییە؟ ووتی: بەڵێ چوومە لای ئافرەتێکەوە بە حەرام .. هەروەکو چۆن پیاو دەچێتە لای خێزانی خۆیەوە بە حەڵاڵی .. پێغەمبەری خوا ﷺ فەرمووی: ئێستا بەم قسانەت چیت دەوێت؟ ووتی: دەمەوێ پاکم بکەیتەوە .. پێغەمبەری خوا ﷺ فەرمووی: بەڵێ .. فەرمانی کرد کە بەرد باران بکرێت .. بۆیە بەرد باران کرا تاکو مرد.. کاتێ کە نوێژی لەسەر کراو نێژرا .. پێغەمبەری خوا ﷺ بە تەنیشتیەوە لەگەڵ هەندێ لە هاوەڵانیدا تێپەڕی .. پێغەمبەری خوا ﷺ گوێی لێبوو کە دوو پیاو لە هاوەڵانی .. یەکێکیان بەوی تر دەڵێت: تەماشای ئەمە بکە .. کە خوای گەورە تاوانەکەی شاردەوە .. بەڵام خۆی وازی نەهێنا تاکو بەرد باران کرا وەکو سەگ .. پێغەمبەری خوا ﷺ بێدەنگ بوو .. پاشان ماوەیەك ڕۆیشتن .. تاکو بە تەنیشت گوێدرێژێکی تۆپیودا تێپەڕین .. کە ڕۆژ سووتاند بووی تاکو ئاوسا بوو، وە هەردوو پێی بەرز بووەوە .. پێغەمبەری خوا ﷺ فەرمووی: کوان فلان و فلان؟ ووتیان: ئێمە لێرەین ئەی پێغەمبەری خوا ﷺ .. فەرمووی: لە لاکی ئەو گوێدرێژە بخۆن .. ووتیان: ئەی پێغەمبەری خوا ﷺ.. خوا لێت خۆش بێت .. کێ ئەمە دەخوات؟ پێغەمبەری خوا ﷺ فەرمووی: ئەوەی ئەنجامتان دا دەربارەی براکەتان پێش کەمێك .. لە خواردنی مردارەوە بوو خراپترە .. بەڕاستی ئەو تەوبەیەکی کردووە ئەگەر دابەش بکرێتە سەر ئوممەتێکدا ئەوا بەشی دەکردن .. سوێند بەو خوایەی کە گیانی منی بە دەستە .. ئەو ئێستا لەناو ڕووبارەکانی بەهەشتدا مەلە دەکات ..

موژدە بۆ(ماعز ی کوڕی مالك) .. بەڵێ زینای ئەنجام دا .. وە پەردەی نێوان خۆیی و خواکەی دڕاند، بەڵام ئەو تەوبەیەکی کرد ئەگەر دابەش بکرێتە سەر ئوممەتێکدا بەشی دەکردن(٥) ...

---

(٥) بنەمای ئەم چیرۆکە لە هەردوو کتێبی (صحیح) دایەو وە بەکۆی هەموو ڕیوایەتەکان کۆم کردۆتەوە (وە تەماشای: مشکاة المصابیح: ٣٥٦٢) بکە.

گۆرانی بێژ

لەسەر پەنجەرەکە راوەستا بووم بەچاوە فرمێسکاوییەکانی چاودێری دەکردم...بەدەستەکانی ئیشارەتی بۆ دەکردم .. تاڵییەکانی رۆژگار لاوازی کردبوون...وشەکانی بچربچر دەووت...تاکو گریان زاڵبوو بەسەریدا...ئەو دەستی بە گریان کرد...راوەستام تەماشایم دەکرد ناڵەو فیغانی دەگەیشتە بەر گوێم...بەڵام ئەو هەموو تاوانەی کە لەسەر سنگم کۆبوونەتەوە بوونەتە بەربەستێك لەنێوان ئەو و گەیشتن بە دڵە ڕەقەکەم هیچ بەزەییم بە پاڕانەوەکەیدا نەهاتەوە لەگەڵ ئەودا بمێنمەوە...وەپەیوەندی بکەم بە زانکۆوە لە هەمان شار... خۆپەرستی...خۆویستی...گەڕان بە دوای بەناو ئازادیدا...خاوەنی کەسایەتییەکی سەربەست و سەربەخۆ...بەڵکو شەهوات و لەزەتەکان ... وەشەیتانەکان لە جن و مرۆڤ ...پشتیوانی یەکتر دەکەن... هەڵاتن لە ئامۆژگاری و تەمێکانی...لە سۆزو میهرەبانییەکەی... ئەو لەوە دەترسا کە لە ڕێگە لابدەم...بەجێمهێشت لە کاتێکدا ڕاوەستا بوو خوا حافیزی لێدەکردم.... من لە بەرچاو ون بووم بەڵام ئەو لە جێگەی خۆی نەجوڵایەوە... خوا حافیز دایە گیان... وە چیتر گوێم لێنەبووە لە کاتی دەرچوونمەوە: لەپارێزگاری خوادا بیت کوڕم... بۆکوێ کوڕم... وە لەوێ چیتر گوێم لێ نەبوو: کوڕم بۆ دواکەوتیت؟ منیش چوومە نێو ژیانی خۆشگوزەرانی و زیادەڕەوی... ژیانی بێئاگا بوون و نوقم بوون لەناو تاوان و گوناهەکان... دەنگی خۆش...هاوڕێ خراپەکانم مەغروریان کردبووم گۆرانیان لا جوان کردبووم...دەستم کرد بە گۆرانی وتن... وشەیتاکان لە مرۆڤ بە وشەی سوپاس و دەست خۆشی کە لە دڵی دەدام رووبەرووم دەبوونەوە... تاکو ئەو رۆژە هات کە بانگهێشت کرام لەسەر شانۆ گۆرانی بڵێم... بۆیە ماوەیەکی ترسناکم بردە سەر...چونکە تا ئێستا شەرم لە دڵمدایەو هەندێ جێگای داگیر کردووە... چەند ساتێك لە نێو ڕازی بوون و ڕازی نەبووندا ژیام... دڵەکەم گلەیی لێ دەکردم: (نەخێر تۆ وەك ئەوان نیت لەسەر شانۆ وەکو خراپەکاران گۆرانی بڵێی...لە لایەکی ترەوە نەفسەکەم لۆمەم دەکات و گلەیی دەکات (ئەمە هەلێکە لەدەستی مەدە... تۆ دەبیتە کەسێکی بەناوبانگ) لەپاش ماندوو بوون و دوودڵی ڕازی بووم.....سەرکەوتمە سەر شانۆ هێشتا شەرم هەندێکی ماوە...بەڵام لەگەڵ یەکەم وشەی گۆرانیدا... باری کرد... هۆڵەکە بە مۆسیقا دەلەرییەوە...وە لاشەکان شەهوەتی لێ دەتکا... وشەی سوپاس گوزاری و پیا هەڵدان هانی دەدام کەبەردەوام بم... هەر کاتێك کە بمویستایە بێدەنگ بم... ئەو شەوە رۆیشت هەرچی ئیمان بوو لەگەڵ خۆیدا بردی... هاوڕێی خراپ لە دەورم زۆر بوون... بانگکردنەکانم زیادی کرد لە هۆڵێکەوە دەڕۆیشتم بۆ هۆڵێکی تر...لە نێوان جۆرەها تاواندا دەسوڕامەوە... شەو مانەوەی تایبەتی و گشتی ... رۆژێك بانگهێشت کرام بۆ بەشداری کردن لە ئاهەنگێکی گۆرانی لە یەکێ لە کۆشکەکاندا ...هەندێ گۆرانیم پێشکەش کرد کە لەگەڵ جەماوەردا تێکەڵ بوو بە ڕاستی من ئەستێرەیەك بووم بەرەو گۆڕەپانی هونەر... لەپاش ئەم ئاهەنگە لەلایەن یەکێ لە هونەرمەندانەوە بانگهێشت کرام .. پێشنیاری ئەوەی کردو حەزی لەوەیە کە وەکو هونەرمەندێك چاوی لێم بێت و بایەخم پێ بدات... بەڵێنی کات و شوێنێکم لێ وەرگرت بە مەبەستی یەکتر بینین.. لە گەڵ یەکێ لە هونەرمەندە بەناوبانگەکان لە ڕێگای بریکاری کاروبارەکانی... بەمەبەستی ڕێك کەوتن لەو بارەیەوە... وە بەڵێنەکەم رۆژی پێنج شەممە بوو... رۆژگار بەپەلە دەڕوات... پێش بەڵێنەکە بە دوو رۆژ گەڕامەوە بۆ لای کەس و کارم بەمەبەستی بەشداری کردن لەگەڵ ئەواندا بۆ هەندێ

بۆنە...جوڵانەوەیەکی بەردەوام لە ماڵەکەماندا بەدی دەکرا... ڕۆژی پێنج شەممە براکەم ژن دەهێنێ... وە ڕۆژی چوار شەممە دووان لە خوشکەکانم مارە دەبڕێن ... دایکم وەکو هەنگ وابوو... لە جێگایەکەوە دەڕۆیشت بۆ جێگایەکی تر... خەریکە لەم دونیایەدا جێگای نابێتەوە لە خۆشیدا... نزاو پاڕانەوە دووبارە دەکاتەوە... خۆشییەکی زۆر لەسەر لێوەکانی بوو... ئەگەر بەسەر هەموو خەڵکیدا دابەش بکرایە ئەوا هەموو پێدەکەنین...شەو دەدا بەدەم ڕۆژەوە... بۆ خۆشییە گەورەکە خۆی ئامادە دەکات... بۆ هەموو شتێك دڵنیا دەبوو... هیچ شتێکی بچووکی نەدەهێشت ئیللا پرسیاری لە بارەوە دەکرد... بە پەلە ڕۆژی چوار شەممە هات... ئەو ناخۆشییەی لەگەڵ خۆیدا هێنابووی... کە ڕێڕەوی ژیانمی گۆڕا... ئەو کۆسپەو ناخۆشییە لە بێئاگاییەوە بە ئاگای هێنامەوە... دڵە مردووەکەمی زیندوو کردەوە... ئەو ناخۆشییە هات لە نێو زەلکاوی پیسدا دەریهێنام..زەلکاوی زەلیلی...زەلکاوی گۆرانی و مۆسیقا... دایکم مرد...چۆن؟! نازانم گرنگ ئەوەیە دایکم مرد... لەپاش ئەوەی بەشداری لەگەڵدا کردین بۆ رابواردنی چەند ساتێکی خۆش... کەمێك ماندوو بوو... بەلاشە لاوازەکانی خۆی خستە سەر جێگە... وەکو کەسێك بڵێت: خوا حافیز ڕۆڵەکانم... چیتر ئێوە گەورە بوون... خۆشییەکان گۆڕان بەغەم و پەژارە... ڕوویەکی بێدەنگ... زۆر سەرسوڕمانی پێوە دیار بوو وە ئەو کۆسپە هەمووی بێدەنگ کردبوو...هیچ شتێك نابینیت تەنها فرمێسکەکان هەڵدەڕژێن... دڵەکان دەلەرزین... وەهیچ شتێك نابینی تەنها ناڵە و فیغان نەبێ کە لە هەموو سوچێکی ماڵەوە دەردەپەڕێت... هەموو شتێك دەگریا و شیوەنی دەکرد... تەنها دایکم نەبێت... لەسەر جێگەکەی خۆی کەوتبوو... نازانێ چی بەدەوریدا ڕوو دەدات... جەنازەکەیان ئامادە کرد... دەستیان کرد بە شۆردنی ... لەپاش شوشتن چوومە ژوورەوە بۆ لای... بۆ دوا جار تەماشایەکی ئەوم کرد... ڕووی زۆر بێدەنگ بوو... هەر وەکو چۆن لەژیاندا بوو...تەماشایەکی دەمی ئەوم کرد... چاوەکانی.. دەستەکانی... دوێنێ قەدەغەی دەکردم کە لەیەك جیا ببینەوە چونکە لەوە دەترسا تووشی خراپەکاری ببم... ماچم کرد... گریام... خوشکەکانم لەدەورم بوون گریان... لە ژووری شوشتنەکە دەریان کردم... چەند کاتژمێر بەپەلە ڕۆیشت... ئاگام لەخۆم نەما... کاتێك نەبێت کە لە ریز وەستاوم بە مەبەست نوێژ کردن لەسەر دایکم... لاشەیەکی بێدەنگ .. ئیمامەکە دەڵێت: اللە اکبر...اللە اکبر...بە هەموو ئەندامانی جەستەم دوعام بۆ دەکرد... داوام کرد لە خوا کە لە کەمتەرخەمی من بەرامبەر ئەو خۆش بێت.. لە گەڵ ئەوانەی کە جەنازەکەیان هەڵگرت... منیش هەڵم گرت بەرەو گۆڕستان بەرێ کەوتین... بەدەستی خۆم خۆڵم دەکرد بەسەر لاشەکەیدا... خوایە گیان دامەزراوی بکە... ڕۆژ بە سەرچوو لەگەڵ ئەوانەی هاتبوون بۆ پرسە... بەڵام شەو شتێکی تر بوو... هەر سەر لە ئێوارە چوومە ژوورەکەی خۆم... گڵۆپەکانم کوژاندەوە... خۆم فڕێدایە سەر جێگاکەم ... وێنەکانی ڕابوردوو پێش چاوم دەکەوتن دەنگی دایکم هەموو ئەو جێگایەی پڕ کردبوو... کوڕم هەستە... نوێژەکانت لە دەست دەرنەچێت... هاوڕێکانت لە مزگەوت چاوەڕوانی تۆن... کوڕم لەگەڵ مندا بمێنەوە... لێرە خوێندنەکەت تەواو بکە... سەفەر مەکە... کوڕم ئاگاداری خۆت بە... پەشیمانی و نەهامەتی... غەم و پەژارە هەموو لەسەر سنگم کۆبوونەتەوە... نەمدەتوانی هەناسە بدەم... چەندەها وێنە لەسەریەکی فەرمانەکانی ئەو... وێنەی یادگارییەکانم بە پێش چاومدا تێدەپەڕین... ئەو ژیانی منی خۆشگوزەران دەکرد کەچی من ئەوم دەگریان.. یادم کردەوە... پاڕانەوەکانی... تکاکانی...مەڕۆ...وا مەکە...

پەشیمانی و هەناسە هەڵکێشانی سەخت ئاه ه ه... من چەندە سەرپێچی فەرمانەکانی ئەوم دەکرد!!... بەگریانێکی تاڵ گریام...هەستام بۆ ئەوەی نوێژ بکەم بەڵام نەمتوانی نوێژ بکەم چونکە زمانم دەچوو بەیەکدا... فرمێسکەکانم هێندە گەرم بوون ڕەقی دڵمی تاواندەوە... سوژدەم بۆ خوا برد... بە فرمێسکەکانم جێگای سوژدەکەم تەڕ بوو... گریان و نوزەیەك کە هاودەمە لەگەڵ پاڕانەوەیەکی ڕاست کە لە ناخمەوە هەڵدەقولا... هەموو زەڕرەیەك لە زەڕرەکانی لەشم باوەڕی پێی هەبوو... بەڵێنم دا بەخوا کە لە پاش مردنی لەگەڵیدا باشبم و چاکەی لەگەڵدا بکەم... داوام لە خوا کرد کە دامەزراوم بکات ئەم نزایەم دووبارە دەکردەوە (اللهم یا مقلب القلوب ثبت قلبي علی دینك) واتە: (پەروەردگارا ..ئەی ئەو خوایەی دڵەکان ئەمدیو ئەودیو دەکەیت دڵمان لە سەر دینەکەت دامەزراو بکە) لە نوێژەکەم بوومەوە ئینجا رووم لە رابوردووە تاڵەکەم کرد...لاپەڕەکان و دەفتەرەکانیم هەڵدەدایەوە... لێرە دەفتەرێك هەیە کە چەند گۆرانییەکی لە خۆ گرتووە... لێرە نامە هەیە... لەوێ وێنە... ئەمە کاسێتی گۆرانی تایبەتن... وە ئەمە کاسێتی چەند گۆرانیبێژێکی خراپن... دەستم برد بۆ گیرفانەکانم هەرچی کارتی تیا بوو دەرمهێنا... کارتی هونەرمەندە بەناو بانگەکەم دۆزییەوە...بەڵێنەکەم کەوتە یاد عەسری رۆژی پێنج شەممە...هاوارم کرد... پەنا بە خوا...بە دەستەکانم ئەو کارتەم دڕی... هەموو ئەو شتانەی کە یادم دەکاتەوە بە تاوان و گوناه کۆم کردەوە... رۆژی دووەم کاتی جیا بوونەوەی من وئەوان بوو...

کلیلی خراپەکاری

پێی ووتم: هاوڕێیەکی خۆشەویستم هەبوو لە جێگای برا بوو بۆم ... هەفتەی رابووردوو بە رووداوی ئۆتۆمبیل و لە ناکاودا کۆچی دوایی کرد ... داوا لە خوای گەورە دەکەم کە لە تاوانەکانی خۆش بێت و رەحمی لێ بکات.. کێشەکە ئەوەیە .. ئەم هاوەڵەم شارەزاییەکی زۆری هەبوو لە (ئەنتەرنێت) وە خووی دابوو بە سایتە خراپەکان و بە کۆ کردنەوەی وێنەی رووتەوە خەریك بوو .. تەنانەت سایتێکی تایبەتی بۆ خۆی رێکخستبوو کە وێنەی رووتی لە خۆ دەگرت .. بەڵکو کۆمەڵە کەسێك هەبوون کە لە سایتەکەیدا تۆمار کرابوون و بەشدار بوون .. هەموو جارێك نامەی بۆ دەناردن هەر کاتێك وێنەی نوێی دەست بکەوتایە ... وێنەی رووت ... سایتەکە بە شێوەیەکی (ئامێری) خۆی بۆی دەناردن ... لە ناکاودا ئەم کابرایە مرد .... کێشەکە لەوەدایە ئێمە ژمارە نهێنی سایتەکەی نازانین بۆ ئەوەی دەستکاری سایتەکە بکەین یاخود دایخەین ... من تەنها بیرم لەوە دەکردەوە .. لە کاتێکدا چاوەڕوانی نوێژ بووین کە لە مزگەوت لەسەر جەنازەکەی ئەنجامی بدەین ... لەگەڵ جەنازەکەیدا بەرەو گۆڕستان کەوتینە رێ ئەویش لەناو تابوتەکەیدا هەڵگیراوە .. بیرم دەکردەوە ئاخۆ ئێستا لەناو گۆڕەکەیدا چی چاوەڕوانی دەبێ .. وێنەی رووت؟؟ حسبنا الله ونعم الوکیل ...گەیشتینە ناو گۆڕستانێکی ترسناك .. خەڵکی زۆر بوون لە سەر گۆڕەکەی... تەماشای ناو گۆڕەکەم کرد .... ئاااه .. ئاخۆ حاڵی چۆن بێت لەو گۆڕەدا .. دەمبینی هەندێ کەس دەگریان ... لە ناخی خۆمدا ووتم: ئایە ئەو گریانەی ئەوان سودی هەیە بۆی ...کابرامان بەخاك سپارد .. پاشان رۆیشتین و ئەومان بە جێ هێشت ... دایکی لە خەودا بینی .. چەند هەرزەکارێك بە سەر گۆڕەکەیدا دەڕۆن و میز دەکەن بە سەریدا ... ئەویش پرسیاری دەکرد بۆ ئەوەی بۆی مانا بکەن .... ئەو هەژارە نەیدەزانی لەو کارە شاراوانە .. منیش ئەو

خەوەی دایکیم بیست ..لە ناخی خۆمدا ووتم: هیچ پێویست بە مانا کردن ناکات ... ماناکەی ئاشکرایە ... ئەو هەرزەکارانەی کە میز دەکەن بە سەر گۆڕەکەیدا ... ئەوانەن کە وێنەی بۆ دەناردن ... پاشان ئەوانیش بۆ ئەو کەسانەی دەینێرن کە دەیانناسن .. ئەی هاوار ... چۆن دەتوانێت بەرگەی ئەو هەموو تاوانە بگرێت ...

(من دعا الى ضلالة كان عليه من الوزر مثل أوزار من تبعه لا ينقص ذلك من أوزارهم شيئا)(٦).

واتە: هەرکەسێ بانگەواز بکات بۆ گومڕایی ئەوا وەکو تاوانەکانی ئەو کەسانەی بۆ هەیە کە شوێنی دەکەون بەبێ ئەوەی هیچ لە تاوانەکانی ئەوان کەم ببێتەوە.

هەوڵێکی زۆرم دا ... کە چاکەی لە گەڵدا بکەم .. لەگەڵ کۆمپانیاکەدا قسەم کرد ..(ئەو کۆمپانیایەی کە مێوانداری سایتەکەی کردووە) بۆ ئەوەی بەشداری کردنەکەی رابگرن ... بۆیە بە داوای لێبوردنەوە داواکەمیان رەتکردەوەو هیچیان بۆ نەکردم تەنانەت باوەڕیان پێ نەکردم .. چونکە من ژمارە نهێنییەکەم نەدەزانی کە سایتەکەی پێ گرتبوو ... هاوارم بە روویاندا کرد .. ئەی خەڵکینە ...کابرا مردووە ... کەچی روویان پێ نەدام... دانیشتم بیرم لە حاڵی ئەو دەکردەوە چەندم پێ ووت: چۆن بەرگەی تاوانی خەڵکی دەگری؟ چۆن خۆت دەکەیتە کلیلی خراپەکاری؟ چۆن لە قیامەتدا تاوانەکانیان بە شان هەڵدەگری؟ کەچی گوێ بیستی قسەکانم نەدەبوو وە کاری پێ نەدەکرد ... ئەو وای دەبینی کە هێشتا گەنجەو دەیەوێ خۆشی بکات ئەم کارانەیش تەنها بۆ کات بەسەر بردنە ... پەنا بە خوا ... چەند گەنج تەماشای ئەو وێنانەی کردووە پاشان کەوتووەنەتە ناو تاوانەوە ... چەند کچی بەستەزمان کەوتووەنەتە ناو تاوانەوە بە هۆی ئەو وێنانەوە ... کابرا مرد .. بەڵام لە رۆژی قیامەتدا پرسیاری لێ دەکرێ دەربارەی هەر تەماشایەك کە کردبێتی وە تەماشاکردنی هەر گەنجێکی تر ... وە هەر تاوانێك کە کردبێتی وە هەر تاوانێك کە گەنجانی تر کردبێتی بە هۆی ئەو وێنانەوە وە هەر وێنەیەك کە بڵاوی کردبێتەوە و هەر وێنەیەك ئەوانی تر بڵاویان کردبێتەوە .. نازانم تاکو چەند بەرگەی تاوانەکانیان دەگرێت بەڵام داوا لە خوا دەکەم کە لە تاوانەکانی خۆش بێت ... حسبنا الله ونعم الوكيل.

ئاسمان باران نابارێنێت

بەنی ئیسرائیل ... لە سەردەمی پێغەمبەر (موسی)دا (عليه السلام) توشی گرانییەکی سەخت هاتن ... خەڵکی لەسەری کۆبوونەوە ... ووتیان: ئەی (كليم الله) داوا لە خوا بکە بارانێکی رەحمەتمان بۆ ببارێنێت ... ئەویش هەستاو لە گەڵیاندا دەرچوو بۆ بیابانێك ... کە ژمارەیان حەفتا هەزار یان زیاتر دەبوون ... لەبەر دەستیدا کۆ بوونەوە ... هەستان و پاڕانەوە .. ئەوانیش خەڵکێکی رەش و رووتن .. برسی و تینوون ... پاشان (كليم الله) پاڕایەوەو فەرمووی: ئەی خودایە ... بارانێکی پڕ بەرەکەتمان بۆ بنێرە ... وە میهرەبانی خۆتمان بەسەردا برێژە ... رەحممان پێ بکە بە منداڵە شیرە خۆرەکان ... وە گیانلەبەرە بێ دەستەڵاتەکان .. وە پیرەمێردە کڕنۆش بەرەکان .. کەچی ئاسمان تاکو دەهات زیاتر گەرمتر دەبوو ... موسی(عليه السلام) فەرمووی: ئەی پەروەردگارا ...

---

(٦) (صحيح الجامع الصحيح: ٣٧١٣).

بارانمان بۆ ببارێنە .. خوای پەروەردگار فەرمووی: چۆن بارانتان بۆ ببارێنم؟ لە کاتێکدا کابرایەکتان تیادایە بۆ ماوەی چل ساڵە سەرپێچی فەرمانەکانم دەکات ...لەناو خەڵکەکەدا بانگ بکە تاکو دەرچێتە دەرەوە .. چونکە بە هۆی ئەوەوە بارانتان بۆ نابارێنم بۆیە موسی(عليه السلام) لەناو خەڵکیدا بانگی کرد: ئەی بەندە سەپێچی کارەکە... کە بۆ ماوەی چل ساڵە سەرپێچی فەرمانەکانی خوا دەکەیت داوات لێ دەکەم دەرچیتە دەرەوە .. چونکە بە هۆی تۆوە بارانمان بۆ نابارێت ... بۆیە بەندە سەرپێچی کارەکە تەماشای لای راست و چەپی خۆی کرد .. بینی هیچ کەسێك دەرناچێت .. زانی ئەو کەسی داواکراوە ... لە ناخی خۆیدا ووتی: ئەگەر من لە نێو ئەم هەموو خەڵکەدا دەرچم ... ئەوا لە نێو بەنی ئیسرائیلدا ئابڕووم دەڕوات ... وە ئەگەر لە گەڵیاندا دانیشم و دەرنەچم ئەوا بە هۆی منەوە خوای گەورە بارانیان بۆ نابارێنێت ... بۆیە دڵی زۆر شکاو چاوەکانی پڕ لە فرمێسك بوو ... سەری خستە نێو جل و بەرگەکەی و پەشیمان بووەوە لەو هەموو کردەوانەی کە کردوویەتی ... ووتی:

پەروەردگارا ......

ئەی خودای من ...

ئەی گەورەی من ...

من چل ساڵە سەرپێچی فەرمانەکانت دەکەم .. کەچی تۆ مۆڵەتی منت داوە و تاوانەکانمت شاردۆتەوە ... ئێستا من دەگەڕێمەوە بۆ لات .. تکایە وەرم بگرە ... پاشان دەستی کردە پاڕانەوە لە خوای خۆی ... هێشتا لە پاڕانەوەکەی نەبووەوە ... هەورێکی سپی کەوتە ئاسمان .. دەستی بە باران کردو وەکو دەمی شەربە دەهاتە خوارەوە ... بۆیە (موسی)(عليه السلام) سەرسام بوو و فەرمووی: ئەی خودایە ... بارانت بۆ ئێمە باران .. کەچی هیچ کەسێك لە نێو ئێمە دەرنەچوو ... خوای گەورە فەرمووی: بارانم بۆتان باران بە هۆی ئەو کەسەوە کە هەر لەبەر ئەو لێتانم گرتبوو .. موسی(عليه السلام) فەرمووی: ئەی خودایە ... ئەو بەندە گوێڕایەڵەم نیشان بدە .. خوای گەورە فەرمووی: ئەی موسی(عليه السلام) من لە کاتێکدا کە سەرپێچی فەرمانەکانمی دەکرد ئابڕووی ئەوم نەبرد .. ئایا ئێستا ئابڕووی دەبەم لە کاتێکدا ئەو گوێڕایەڵی فەرمانەکانی منە!!؟؟

جیابوونەوە

ئیسلام لەمەککەدا بڵاوبووەوە .. خەڵکی کەم کەم شوێنی ئەم دینە دەکەوتن .. یەکێك لەنێو ئەوانەدا (أم سلمە) بوو (ڕەزای خوای لێ بێت) .. تەماشایەکی ئەم دینەی کرد بینی کەوا ئەم دینە فەرمانی پێدەکات بەواز هێنان لە بت پەرستی و.. پەرستنی خوای تاك و تەنها .. بۆیە خۆی و مێردەکەی بوونە موسڵمان .. پاشان ئازاری (قورەیش) بەرامبەر بەوان زیادی کرد .. ئەوانیش کۆچیان کرد بۆ حەبەشە .. لەپاش ماوەیەك گەڕانەوە بۆ مەککە .. جارێکی تر (قورەیش) دەستی کرد بە ئازاردانی ئەوان .. بۆیە (أبو سلمە) خێزانەکەی و منداڵەکەی هەڵگرت و کەوتنە ڕێ بە مەبەستی کۆچکردن بۆ مەدینە .. خێزانەکەی سواری وشترێك کردو منداڵەکەی لە کۆشی دانا، پاشان چوونە دەرەوە لە مەککە .. لە ڕێگادا هەندێ پیاو لە (بەنی مەخزوم) ئەوانیان بینی کە لە هۆزی (أم سلمە) بوون... ووتیان: ئەوە نەفسی خۆتە زاڵ بویتە بەسەریدا .. ئەی باشە کچەکەمان بۆ؟! بۆچی بهێڵین بەوڵاتاندا

بیگەڕێنێت؟! ئینجا هاتنە سەری ڕەشمەی وشترەکەی لە دەست سەند .. پاشان بردیان و پێش خۆیان خست .. ئەویش تەماشای خێزانەکەی و منداڵەکەی دەکات .. هیچ دەسەڵاتی نییە .. ئەو بەستەزمانە تەماشای ئەملاو ئەولای دەکرد .. بە دوای هاوکارێکدا دەگەڕا .. چەند پیاوێك لە هۆزەکەی خۆی بە تەنیشتیدا تێپەڕین .. کە بینییان ئەوا (أبو سلمه) ستەمی لێکراوە ڕۆیشتن بۆلای (أم سلمه) بە مەبەستی ئەوە کە بیگەڕێننەوە .. کەچی کەس وکارەکەی (أم سلمه) نەیانهێشت، پاشان هۆزەکەی (أبو سلمه) هێرشیان کردە سەر منداڵەکەو لە دەستی دایکیان وەرگرتەوەو ئەوانیش دەڵێن: نەخێر .. سوێند بە خوا .. نابێ منداڵی خۆمان لای ئەو بمێنێتەوە .. (أم سلمه) هاواری کرد .. هۆزەکەی جارێکی تر گەڕانەوە بۆ ئەوەی منداڵەکە ببەنەوە.. ئەوانیش منداڵەکەیان گرتووە، پاشان هەریەکەو منداڵەکەی بۆلای خۆی ڕادەکێشا .. منداڵەکەیش هاوار دەکات و دەگری .. دایکەکەیش خەریکە دڵی پارچە پارچە دەبێت .. تاکو منداڵەکە دەستی لەجێی خۆی دەرچوو .. پاشان هۆزەکەی (أبو سلمه) بردیان بۆلای خۆیان .. هۆزەکەی (أم سلمه)، (أم سلمه) یان برد بۆلای خۆیان، بە غەمباری و دڵشکاوی .. وە لەوێ لای خۆیان بەندیان کرد .. وە هۆزەکەی (أبو سلمه) منداڵەکەیان لەگەڵ خۆیاندا برد، وە (أبو سلمه)کەوتە ڕێ بەرەو مەدینە .. بوونە هۆی جیابوونەوە لەنێوان خۆی و خێزانەکەی .. ئەو دایکە بەستەزمانە هەموو بەیانییەك دەردەچوو .. لەسەر لمەکان دادەنیشت .. بیری لە مێردو منداڵەکەی دەکردەوە بەردەوام دەگریا، تاکو ئێوارە .. بەم شێوەیە دەمایەوە .. بەم شێوەیە مایەوە تاکو مانگێك .. دوومانگ .. دەمانگ .. دڵی لای منداڵەکەی بوو تامەزرۆی بینینی بوو .. وە بیرو هۆشی لای مێردەکەی بوو .. تاکو ساڵێکی تەواو بەسەر چوو .. ئەویش لەناو بەرنامەیەکی فرمێسکاویدایە .. تاکو ڕۆژێك پیاوێك لە ئامۆزاکانی بە تەنیشتیدا تێپەڕی .. بینی کە دەگری و ڕەنگی زەرد بووەتەوە .. بەزەیی پیادا هاتەوە بە کەس و کارەکەی ووت: ئەم بەستەزمانە دەرناکەن؟ جیاتان کردەوە لەنێوان خۆیی و مێردەکەی و منداڵەکەیدا، کەس وکارەکەی پێیان ووت: ئەگەر حەز دەکەیت برۆ بۆلای مێردەکەت .. ئەویش دڵخۆش بوو .. کەرەستەکانی کۆ کردەوە .. بەتەنها سواری وشترەکە بوو .. کەس وکاری (أبو سلمه) زانییان کە (أم سلمه) دەیەوێ دەرچێت .. بۆیە منداڵەکەیان بۆ گەڕاندەوە .. ئەویش منداڵەکەی خستە سەر کۆشی و بەرەو مەدینە کەوتە ڕێ لەڕێگادا تووشی (عثمان ی کوڕی أبي حكمة) بوو، سەرسام بوو کە بەتەنها سەفەر دەکات .. پرسیاری لێکرد: ئەی کچی (أميه) بۆ کوێ دەڕۆیت؟ فەرمووی دەڕۆم بۆلای مێردەکەم کە لە مەدینەیە.. فەرمووی: کەس لەگەڵتا نییە؟ فەرمووی: نەخێر هیچ کەس لەگەڵمدا نییە، تەنها خوا نەبێت وە کوڕەکەم .. ئەویش فەرمووی: سوێند بەخوا نابێت بە تەنها جێت بهێڵم .. ڕەشمەی وشترەکەی گرت و کەوتنە ڕێ.. (أم سلمه) دەفەرموێ: سوێند بەخوا هیچ پیاوێکم لە عەرەبدا هاوڕێتیم نەکردووە .. لەو ڕێزدارتر بێت .. ئەگەر لە جێگایەکدا لامان بدایە منی دادەناو خۆی لەشوێنێکی دوور دادەنیشت .. تاکو دابەزیمایە، ئەوا بە وشترەکەم دوا دەکەوت .. دەیبەستە دارێکەوە .. خۆیشی دەڕۆیشت بۆلای دارێکی تر منیش لای دارێکی تردا ڕادەکشام .. ئەگەر کاتی ڕۆیشتن بهاتایە.. هەڵدەستاو دەچوو بۆلای وڵاخەکەم و پێشی دەخستم .. پاشان لێم دوور دەکەوتەوەو دەیفەرموو: سواربە .. ئەگەر سوار بومایە، ئەوا دەهات و ڕەشمەی وشترەکەی دەگرت و دەڕۆیشت .. تاکو لە جێگایەکی تردا لامان بدایە .. تاکو گەیشتینە مەدینە .. کاتێ تەماشای گوندی (بنی عمرو بن عوف) کرد کە لە

(قباء) بوو فەرمووی: مێردەکەت لەم گوندەیە بڕۆ لەسەر بەرەکەتی خوا، ئەویش گەڕایەوە بۆ مەککە .. پاشان (عثمان ی کوڕی ابي طلحة) موسڵمان بوو ....

بڕیارێکی زیرەکانە

(الطفیل ی کوڕی عمرو) کەسێکی گەورەو ناوداری هۆزی (دەوس) بوو .. هۆزەکەی هەمیشە گوێبیستی ئەو دەبوون و فرمانەکانیان جێبەجێ دەکرد.. ڕۆژێك هات بۆ مەککە بۆ هەندێ کاری پێویست .. کە هاتە ناو شارەوە .. ڕێزدارو پیاوماقوڵانی (قورەیش) ئەویان بینی .. هاتن بۆلای و پیان ووت: تۆ کێی؟ فەرمووی: من (الطفیل ی کوڕی عمرو) م گەورەی هۆزی (دەوس)، ئەوانیش تەماشای یەکتریان کرد .. لەوە ترسان پێغەمبەری خوا ﷺ ببینێ و بانگی بکات بۆ ئایینی ئیسلام .. ئەگەر ئەم گەورە پیاوە موسڵمان بێت، ئەوا ئیسلامی پێ بەهێز دەبێت .. بۆیە کۆبوونەوە لەسەری و یەکێکیان پێی ووت: لێرە لە مەککە کابرایەك هەیە خۆی بە پێغەمبەر دادەنێت .. وریابە لە گەڵیدا دامەنیشە و گوێ لە قسەکانی مەگرە .. چونکە ئەو کەسێکی جادوو بازە .. ئەگەر گوێی لێ بگریت، ئەوا عەقڵت لە دەست دەدەیت .. یەکێکی تر هەمان قسەی کرد .... سێهەمیش لەوان زیاتری ووت .. قسەیەکی زۆریان کرد .. (الطفیل) دەڵێت: سوێند بە خوا .. هێندە قسەیان کرد، تاکو لیێ ترسام .. وە بڕیارمدا کە گوێ لە قسەکانی نەگرم و قسەی لەگەڵدا نەکەم .. بەڵکو بە لۆکە هەردوو گوێی خۆم پڕ کردەوە .. چونکە لەوە ترسام قسەیەکی پێم بگات کاتێ بە لایدا تێدەپەڕم ڕۆیشتم بۆ مزگەوت .. پێغەمبەری خوامﷺ بینی لە کەعبە نوێژی دەکرد .. منیش نزیکی بوومەوە خوای گەورە حەزی کرد گوێبیستی هەندێك لە قسەکانی بم .. گوێم لە قسەیەکی خۆش بوو .. لە دڵی خۆمدا ووتم: لەبار دایکت بچوایەی .. تۆ کەسێکی عاقڵیت .. چاکەو خراپەت لێ ناشاردرێتەوەو تێکەڵ نابێت .. چی ڕێگام لێدەگرێ کە من گوێ لەم کابرایە بگرم .. ئەگەر ئەوەی کە لای ئەوە باش بێت ئەوە وەری دەگرم .. وە ئەگەر خراپ بوو وازی لێ دەهێنم .. چاوەڕوانی بووم، تاکو لە نوێژەکەی بووەوە .. کاتێ هەستاو ڕۆیشتەوە بۆ ماڵەکەی خۆی شوێنی کەوتم .. تاکو چووە ژوورەوە .. ووتم: ئەی محمد ﷺ کەس وکارەکەت دەربارەی تۆ زۆریان ووتووە .. سوێند بەخوا هێندە ترساندمیان، تاکو هەردوو گوێی خۆم بە لۆکە گرت، بۆ ئەوەی گوێ لە قسەکانت نەگرم .. وە منیش گوێم لە قسەی خۆش بوو لە تۆوە .. بۆیە ئەوەی کە پێتە پێم بڵێ.. بۆیە پێغەمبەری خوا ﷺ ڕووی گەشایەوەو خۆشحاڵبوو .. وە باسی ئیسلامی بۆ کرد .. وە قورئانی بەسەردا خوێندەوە .. (الطفیل) بیری لە حاڵی خۆی کردەوە .. بینی هەموو ڕۆژێك کە دەژێ لە خوا دووری دەکاتەوە .. بینی ئەو بەرد دەپەرستێ گوێی لە داواکەی نییە ئەگەر داوای لێبکات .. وە وەڵامی بانگەکەی ناداتەوە ئەگەر بانگی بکات .. وە ئەمەش ڕاستییە و لێی ڕوون بووەتەوە پاشان (الطفیل) بیری لە دەرئەنجامی موسڵمان بوونی کردەوە .. چۆن دینی باو باپیری خۆی بگۆڕێ؟.. خەڵکی چی دەربارەی دەڵێن؟ ئەو ژیانەی کە بەسەری برد .. سامانەکەی کە کۆی کردووەتەوە ..کەس وکاری .. کوڕەکەی .. دراوسێکانی .. هاوڕێکانی .. هەموو ئەمانە تێك دەچن .. (الطفیل) بێدەنگ بوو .. بیر دەکاتەوە .. دونیا و دواڕۆژی خۆی هەڵدەسەنگێنێ .. بەڵێ .. ڕاستە ڕێی ئەم دینە دەگرێتە بەر .. کێ ڕازییە با ڕازی بێت .. ئەوەیشی پێی پەست دەبێت با پەست بێت

.. ئەهلی زەوی چی دەكات .. ئەگەر ئەهلی ئاسمان لێت رازی بێت؟.. سامان و رزق و رۆزی بە دەست ئەوخوایەیە كە لە ئاسمانە .. نەخۆشی و تەندروستی بە دەست ئەو خوایەیە كە لە ئاسمانە .. پلەو پایەو رووی لەناو خەڵكیدا بە دەست ئەو خوایەیە كە لە ئاسمانە .. بەڵكو ژیان و مردن بە دەست ئەو خوایەیە كە لە ئاسمانە .. ئەگەر ئەهلی ئاسمان رازی بێت .. چیتر گوێی پێنادات ئەوەی لەم دونیایەدایە لە دەستی دەربچێت .. ئەگەر خوا خۆشی ویست .. با خەڵكی لێی پەست بێت .. با خەڵكی خۆی لێ دوور بكاتەوە .. با خەڵكی پێی رابوێرێ ..

فليتك تحلو والحياة مريرة　　　　وليتك ترضى والأنام غضاب

ويا ليت بيني وبينك عامر　　　　وبينـــي وبين العالمين خراب

إذا صح منك الود فالكل هيّن　　　　وكـــل ما فـــوق التراب تراب

واتە:

(پەروەردگارا) خۆزگە تۆ شیرین دەبویت لەگەڵ مندا، با هەموو ژیان تاڵ بێت

وە خۆزگە تۆ رازی دەبویت با هەموو خەڵكی لێم پەست بن

وە خۆزگە ئەوەی لە نێوان من و تۆدایە ئاوەدان دەبوو

وە ئەوەی لە نێوان من و هەموو خەڵكیدایە با وێرانە بێت

ئەگەر خۆشەویستیت بەرامبەر بە من تەواو دەبوو ئەوا هەموو شتێك ئاسانە

وە هەموو ئەوەی كە لەسەر ئەم گڵەیە هەر گڵە

بەڵێ هەر لە هەمان جێگا موسڵمان بوو .. شایەتمانی بە ڕاستی هێنا .. ئینجا هیمەتی بەرز بووەوە فەرمووی: ئەی پێغەمبەری خوا ﷺ من كەسێكم لەلایەن كەس وكارمەوە گوێم لێ دەگیرێ .. من دەگەڕێمەوە بۆلایان و بانگیان دەكەم بۆ ئیسلام .. پاشان (الطفيل) لە مەككە دەرچوو.. بە پەلە چوو بۆلای هۆزەكەی .. خەمی ئەم دینەی لەگەڵ خۆیدا هەڵگرتبوو.. بە چیاكاندا سەری دەخست و بە دۆڵەكاندا دایدەبەزاند .. تاكو گەیشتە لای هۆزەكەی .. كە گەیشتە لای كەس و كاری .. باوكی پێشوازی لێكرد كە پیرە مێردێكی بە تەمەن بوو .. (الطفيل) فەرمووی: لێم دوور بكەرەوە باوكە گیان .. چونكە من لەتۆ نیم و تۆ لە من نیت... باوكی فەرمووی: بۆ كوڕم چی بووە؟ فەرمووی: موسڵمان بوومەو شوێنی دینی محمد ﷺ كەوتووم .. فەرمووی: دینی من دینەكەی تۆیە .. فەرمووی: برۆ خۆت و جل و بەرگەكەت پاك بكەرەوە ..ئینجا وەرە بۆ لام، تاكو ئەوەی من فێربوومە فێرت بكەم .. باوكی ڕۆیشت خۆی شوشت و جل و بەرگەكەی پاك كردەوەو پاشان هات ئەمیش ئیسلامی بۆ ڕوون كردەوە، ئەویش موسڵمان بوو .. پاشان (الطفيل) ڕۆیشت بۆ ماڵی خۆی .. خێزانەكەی پێشوازی لێكرد .. فەرمووی: لێم دوور بكەرەوە .. من لە تۆ نیم و تۆیش لە من نیت ..خێزانەكەی فەرمووی: بۆچی؟ لە جێی دایك و باوكمی، فەرمووی: ئیسلام من و تۆی لەیەك جیا كردۆتەوە .. شوێنی دینی محمد ﷺ كەوتووم؟ فەرمووی: دینی من دینی تۆیە .. فەرمووی: برۆ خۆت پاك بكەرەوەو پاشان بگەڕێوە بۆ لام .. ئەویش پشتی هەڵكرد و ڕۆیشت .. بتێكیان هەبوو ناوی (ذو الشري) بوو .. زۆر بە گەورە دەیانزانی و وایان دەبینی ئەگەر هەر كەسێ واز لە پەرستنی ئەو بهێنێ ئەوا تووشی سزایەك دەبێت .. ئەو بەستە زمانە لە بتەكە ترسا .. لەوە ترسا ئەگەر ببێتە موسڵمان، ئەوا

زیان بە خۆی و منداڵەکانی دەگەیەنێ .. بۆیە گەڕایەوە بۆلای مێردەکەی و فەرمووی: تۆ لە جێی دایك وباوکمی .. ئایا لە منداڵەکان ناترسی کە (ذو الشري) تووشی شتێکیان بکات ..؟ هەروەکو ووتمان: (ذو الشري) بتێك بوو .. وایان دەزانی هەرکەسێ واز لەپەرستنی بهێنێ، ئەوا یان خۆی یان منداڵەکانی تووشی شتێك دەبن .. (الطفيل) فەرمووی: برۆ .. من دڵنیات دەکەمەوە کە (ذو الشري) زیانیان پێ ناگەیەنێت .. ئەویش ڕۆیشت وخۆی شوشت .. پاشان ئەمیش ئیسلامی بۆ ڕوون کردەوەو ئەویش بووە موسڵمان، پاشان (الطفيل) دەستی کرد بە سوڕانەوە بەناو هۆزەکەیدا، ماڵ بە ماڵ ئیسلامی بۆیان ڕوون دەکردەوە وە ڕووی زەوی کردە جێگای کۆڕ و کۆبوونەوەکەیان وە لە ڕێگای ئەواندا دەوەستا، بەڵام ئەوان ڕازی نەبوون واز لە بت پەرستی بهێنن ..، پاشان (الطفيل) زۆر پەست بوو ... ڕۆیشت بۆ مەککە چووە خزمەتی پێغەمبەری خوا ﷺ و فەرمووی: ئەی پێغەمبەری خوا ﷺ هۆزی (دەوس) سەر پێچییان کردو ڕازی نەبوون .. ئەی پێغەمبەری خوا ﷺ نزایان لێ بکە .. ڕووی پێغەمبەری خوا ﷺ گۆڕا .. وە دەستی بەرز کردەوە بۆ ئاسمان .. (الطفيل) لەدڵی خۆیدا فەرمووی: هۆزی (دەوس) بە هیلاکەتدا چوون .. بینی پێغەمبەری ﷺ بەبەزەیی و میهرەبان دەفەرموێ: خوایە هیدایەتی هۆزی (دەوس) بدە.. خوایە هیدایەتی هۆزی (دەوس) بدە[٧] .. پاشان ڕووی کردە (الطفيل) و فەرمووی: بگەڕێوە بۆلای هۆزەکەت و بانگیان بکە بۆ ئیسلام .. نەرم ونیان بە لەگەڵیاندا .. ئەویش گەڕایەوە .. بەردەوام قسەی بۆ دەکردن، تاکو موسڵمان بوون .. ڕۆژگار ڕۆیشت پێغەمبەری خوا ﷺ کۆچی دوایی کرد .. (الطفيل) لەگەڵ کوڕەکەی و موسڵماناندا دەرچوون بۆ جەنگ لەگەڵ (مسيلمة الكذاب) دا، لە (یەمامە) خەوێکی بینی .. لە کاتێکدا بەرەو (یەمامە) دەڕوات .. ((بینی .. سەری تەراش کراوەو لەدەمییەوە باڵندەیەك دەرچوو .. وە گەیشتە ئافرەتێك کرایە ناویەوە .. وە بینی کوڕەکەی بە دوایدا دەگەڕێت، پاشان لەیەك جیا بوونەوە)) .. کاتێك لەخەو هەستا و ئەم خەوەی بۆ هاوەڵانی گێڕایەوەو فەرمووی: خۆم مانام کردووە .. فەرموویان: بەچی؟ فەرمووی: سەرتاشینەکەم دانانی سەرمە .. ئەو باڵندەیەی کە لە دەممەوە دەرچوو .. ئەوە گیانمە .. ئەو ئافرەتەش کە من کرابوومە ناوییەوە ئەوە زەوییەو تیایدا چاڵم بۆ دەکرێ و بزر دەبم، وە گەڕانی کوڕەکەم بەدوامداو پاشان لێم جیا بووەوە، دەبینم ئەو دەیەوێ و هەوڵدەدات کە وەکو من شەهید ببێت .. لەو ڕۆژەدا (الطفيل) شەهید بوو (خوا لێی ڕازی بێت) لە (یەمامە) وە کوڕەکەیشی برینداریێکی سەخت بوو، بەڵام لە مردن ڕزگاری بوو .. پاشان ئەویش لە جەنگی (یەرموك) لە سەردەمی ئیمامی (عمر) دا شەهید بوو ....

جێگای خۆی لە بەهەشتدا دەبینێ

گەنجێك ..تەمەنی گەیشتووەتە شانزە ساڵ... لەمزگەوت بوو خەریکی خوێندنەوەی قورئان بوو... چاوەڕوان بوو قامەت بکرێت بۆ نوێژی بەیانی... کاتێ کە قامەت کرا بۆ نوێژی بەیانی... قورئانەکەی گەڕاندەوە جێگەی خۆی...

---

(٧) (رواه البخاري وأحمد، وانظر: صحيح السيرة النبوية: ص٢١٦).

پاشان هەستا بۆ ئەوەی لە ریزەکە ڕاوەستێ... لەناکاودا لە زەوی دەداو دەبورێتەوە... کۆمەڵێك لە نوێژخوێنان بردیان بۆ نەخۆشخانە... ئەو پزیشکەی کە سەرپەرشتی نەخۆشی ئەو گەنجەی دەکرد بۆی گێڕامەوە ووتی:

ئەم گەنجەیان بۆ هێنابین بە هەڵگیراوی دەتووت جەنازەیە... کە پشکنینم بۆ ئەنجام دا بینیم تووشی جەڵتەی دڵ هاتووە ئەگەر وشترێك تووشی بهاتایە ئەوا یەکسەر دەیکوشت... تەماشایەکی گەنجەکەم کرد بینیم زۆرانبازی لەگەڵ مردندا دەکات... وەلەدوا ساتەکانی ژیانیدا دەژی... پەلەمان کرد لە بە هاناهاتنییەوە، بووژاندنەوەی دڵمان بۆ ئەنجام دا... پزیشکێکی فریا گوزاریم لەسەری وەستاند بۆ ئەوەی چاودێری بکات...ڕۆیشتم هەندێ ئامێر بهێنم بۆ چارەسەر کردنی ... کاتێ بەپەلە گەڕامەوە بۆلای بینیم توند دەستی پزیشکەکەی گرتووە... وەپزیشکەکەش گوێی نزیکی دەمی گەنجەکە کردووەتەوە...وە گەنجەکەیش دەچپێنێتە گوێی پزیشکەکەوە راوەستام تەماشای ئەوانم دەکرد... چەند ساتێك... لەناکاو گەنجەکە دەستی پزیشکەکەی بەردا...وەهەوڵی دا لەسەر لایەکەی تری راکشێت... پاشان بە زمانێکی قورس ووتی: (أشهد أن لا اله الا الله... وأشهد أن محمدا عبده ورسوله..). بەردەوام دووبارەی دەکردەوە... وەلێدانی دڵی کەم دەبێتەوە... بەرەو نەمان دەچێت... ئێمەش هەوڵ دەدەین رزگاری بکەین... بەڵام قەزای خوای پەروەردگار بە هێزتر بوو... گەنجەکە مرد... لەوکاتەدا پزیشکی فریاگوزارییەکە دەستی بە گریان کرد... تاکو وای لێهات نەیتوانی لەسەر پێیەکانی راوەستێت... ئێمەش سەرسام بووین و ووتمان: ئەی فلان... ئەوە چییە بۆ دەگری؟ ئەمە جاری یەکەمت نییە مردوو ببینیت... بەڵام ئەو بەردەوام بوو لەسەر گریانەکەی... کاتێ گریانەکەی هێدی بووەوە...پرسیارم لێ کرد ئەو گەنجە چی پێ ووتیت، ووتی: کاتێ تۆی بینی ئەی دکتۆر... دەڕۆیت و دێیت... فەرمان دەکەیت و نەهی دەکەیت... زانی کەتۆ پزیشکی تایبەتی ئەوی... پێی ووتم: ئەی دکتۆر بڵێ بە هاوڕێکەت کە پزیشکی دڵە با خۆی ماندوو نەکات... من دەمرم و گومانی تیادا نییە... سوێند بەخوا من ئێستا جێگای خۆم لە بەهەشتدا دەبینم...

لەسەر جێگای مردن

ئافرەتێك بۆی نووسیم:

هیچ ڕۆژێك بەسەرمدا تێپەڕ نابێت ئیللا من دەگریم..هەر ڕۆژێك تێدەپەڕێ..بیری تیادا دەکەمەوە خۆم بکوژم..ژیان لای من هیچ بایەخێکی نەماوە..هەموو ساتێك خۆزگە بەمردن دەخوازم..خۆزگە لەدایك نەبوومایەو نەمزانییایە چی لەم دونیایەدا هەیە..سەرەتای ڕووداوەکان لەگەڵ کچێکی هاوڕێمدا بوو.. ڕۆژێك بانگی کردم بۆ ماڵی خۆیان..ئەو یەکێك بوو لەوانەی کە بە زۆری (أنترنیت)ی بەکار دەهێنا .. زۆر حەزی لەوە بوو کە نهێنێکانی ئەم جیهانە بزانێت..فێری کردم چۆن بە کار دەهێنرێت.. هەمووی لەماوەی دوو مانگدا بوو..چونکە من بەزۆری سەردانی ئەوم دەکرد..لەوەوە فێری (چات) بووم بەهەموو شێوەکانی.. فێربووم چۆن بە دوای سایتەکاندا بگەڕێم وە گەڕان بەدوای سایتە چاکەکان و خراپەکاندا..لەماوەی ئەم دوو مانگەدا هەردەم لەگەڵ مێردەکەمدا شەڕم دەکرد بۆ ئەوەی (أنترنیت) بهێنێ بۆ ماڵەوە ئەو زۆر ناڕازی بوو بەو بیرۆکەیە..تاکو بەوە رازی بوو کە من لەماڵەوە هەست

بەبێزارییەکی زۆر دەکەم.. ومنیش لەدووری ماڵی کەس وکارم دەژیم بیانویەکی ترم هێنایەوە کە هەموو هاوڕێکانم بەکاری دەهێنن.... بۆچی بەکاری نەهێنم لەو ڕێگاوە قسەیان لەگەڵدا بکەم..بەلای کەمەوە نرخەکەی لەنرخی بەکارهێنانی تەلەفۆن کەمترە..مێردەکەم ڕازی بوو.. خۆزگە ڕازی نەبوایە.. بەردەوام ڕۆژانە لەگەڵ هاوڕێکانمدا قسەم دەکرد..لەپاش ئەوە چیتر مێردەکەم گوێی لە گلەیی وداواکاریێکانم نەبوو.. دانی بەوەدانا کەڕزگاری بووە لەگلەیی وگازندەکانم..هەرکاتێك لەماڵ دەرچوایە ئەوا وەکو شێت ڕووم دەکردە (أنترنیت) و بە پەرۆشەوە بەکارم دەهێنا دادەنیشتم چەندەها کات ژمێری دوورو درێژ ..هەستم کرد حەز دەکەم مێردەکەم کەمتر لەماڵەوە بێت.. هەرچەندە خۆشمدەویست وتەنانەت لەپاش دەرچونی بەکەمێك بیرم دەکرد.. من مێردەکەم خۆشدەویست بەهەمووو ویژدان و بوونم.. ئەویش هەرگیز کەمتەرخەم نەبوو بەرامبەرم...هەرچەندە باری داراییمان باش نەبوو وەکو خوشك وهاوڕێکانم.. لەگەڵ ئەوەیشدا ئەوەی لەتوانایدا بوایە خەرجی دەکرد لەپێناو خۆشگوزەرانی مندا بەهەموو ڕێگایەك.. لەپاش تێپەڕبوونی چەند ڕۆژێك.. هەستم کرد (أنترنیت) زیاترو زیاتر خۆشحاڵم دەکات..وام لێهاتبوو تەنانەت بایەخم بەسەردانی کەس وکارم نەدەدا..لەکاتێکدا لەپێشان هەموو دوو هەفتە جارێك سەفەرمان دەکرد بۆ ئەوەی کەس وکاری من وکەس وکاری ئەو ببینین .. هەرکاتێك لەناکاودا بهاتبایەتە ماڵەوە ئەوا من دەپەشۆکام و هەموو شتێکم دەکوژاندەوە بەشێوەیەك ئەو سەرسام بێت بە کردەوەکانم.. گومانی لە من نەبوو بەڵام دەیویست بزانێت لە (أنترنیت) چی دەکەم ڕەنگە ئەوە حەزێك بێت یان غیرەتێك بێت..چونکە ڕۆژێك بینی گفتوگۆم دەکرد لەگەڵ کەسیکداو نەمتوانی بیشارمەوە.. پاشان گلەیی لێ دەکردم ودەیووت: (انترنیت) بوارێکی فراوانە بۆ زانیاری، بۆ کات بە سەربردن نەکراوە.. ڕۆژگار دەڕوات و منیش لە (چات) زیاتر توشی فیتنە دەبم.. کێشەی پەروەردە کردنی منداڵانم خستە ئەستۆی خزمەتکارەکەمانەوە.. دەمزانی مێردەکەم کەی دەگەڕێتەوە بۆیە ئامێرەکەم دەکوژاندەوە لەپێش هاتنەوەی..لەگەڵ ئەوەیشدا بایەخم بە خۆیشم نەدەدا لەپێشان لەباشترین شێوەدا بووم.. وەجوانترین ڕووخسارم هەبوو لەپێش هاتنەوەی لەکارەکەی..لەپاش (أنترنیت) ئەوە کەم بووەوە تاکو بە یەکجاری نەما.. زۆر خووم دابووە (أنترنیت) بە جۆرێك لەپاش خەوتنی مێردەکەم بە ئەسپایی دەچوومە سەری و لەپێش هەستانی بەئەسپایی دەگەڕامەوە..ڕەنگە لە پاش ئەوە هەستی کردبێت ئەوەی لەگەڵ (أنترنیت)دا دەیکەم کات بەسەر بردنە بەڵام بەزەیی پێدا دەهاتمەوە چونکە من کەسێکی تەنها بووم لەماڵەوەو لە کەس وکاریشم دوور بووم.. وەمنیش ئەو هۆکارانەم بۆخۆم قۆزتبووەوە .. مێردەکەم پێی ناخۆش بوو کە بایەخم نەدەدا بەمنداڵەکان زۆر جار سەرزەنشتی دەکردم .. وەمنیش بە گریانێکی درۆ وەڵامم دەدایەوە..دەمووت: تۆ نازانی لە پاش ڕۆیشتنت لەم ماڵەدا چی ڕوودەدا .. من زۆر بایەخیان پێ دەدەم و سوورم لەسەر پەروەردە کردنیان بەڵام ئەوان ماندووم دەکەن..بەکورتی هەموو شتێکم پشت گوێ خستبوو..تەنانەت مێردەکەم .. لە پێشان دەیان جار تەلەفۆنم بۆی دەکرد کاتێ لەدەرەوەی ماڵ بوایە تەنها لەبەر ئەوەی گوێم لەدەنگی بێت..بەڵام ئێستاو لە پاش (أنترنیت) بە هیچ شێوەیەك گوێی لەدەنگم نەدەبوو تەنها بۆ داواکاری هەندێ کەرەستەی ماڵ نەبوایە..مێردەکەم غیرەتێکی زۆری لاپەیدا بوو دەربارەی (أنترنیت) شەش مانگ بەم شێوەیە کاتم بەسەر برد.. پەیوەندیم لەگەڵ چەندەها کەس دروست کردبوو بەناوی خوازراوەوە چیتر نەمدەزانی ئەوان پیاون یا ژن..لەگەڵ هەرکەسێکدا قسەم دەکرد

لەڕێگای(چات) وە قسەم دەکرد..(هەرچەندە بمزانیبا ئەوەی پیاوە قسەم لەگەڵیدا دەکرد) بەڵام تەنها یەك کەس هەبوو لەوانی تر زیاتر قسەم لەگەڵدا دەکردو بایەخم پێی دەدا..گفتوگۆو قسە خۆشەکانی لام خۆش بوو.. کەسێکی قسە خۆش بوو.. لەگەڵ ڕۆژگاردا پەیوەندیمان پتەوتر دەبوو.. ئەم پەیوەندییە ڕۆژانە لەماوەی سێ مانگدا دروست بوو.. بە قسە خۆشەکانی گفتوگۆکەی گەرمتر دەکرد..وشەی خۆشەویستی و تامەزرۆی بینین . ڕەنگە وشەکانی بەو شێوەیە جوان نەبووبێت بەڵام شەیتان لەپێش چاوی مندا زۆری ڕازاندبووەوە..ئەم گفتوگۆیەمان هەمووی لەڕێگای نوسینەوە بوو بە (چات) ڕووی دەدا ڕۆژێك داوای لێ کردم کە حەز دەکات گوێی لەدەنگم بێت.. بۆیە منیش ڕازی نەبووم..ئەویش سوور بوو لەسەر داواکەی .. هەڕەشەی لێ کردم کەوازم لێ دەهێنێ ئەگەر داواکارێکەی جێبەجێ نەکەم..زۆر هەوڵمدا بەرگەی ئەو داواکارییە بگرم بەڵام نەمتوانی..نازانم بۆ ڕازی بووم؟ بەچەند مەرجێك رازی بووم.. ئەویش ئەوەبوو کەدەبێ قسەکردنەکەمان تەنها جارێك بێت .. بەرنامەیەکمان بەکارهێنا بۆ گفتۆگۆی دەنگی..هەرچەندە بەرنامەکە زۆر باش نەبوو .. بەڵام دەنگی زۆر جوان بوو وەقسەکانی زۆر خۆش بوو..پێی ووتم: دەنگت زۆر ڕوون نییە لە (أنترنیت) ژمارە تەلەفۆنەکەتم بۆ بنێرە، ڕازی نەبووم..بەجۆرێك زیرەکی ئەو سەرسامی کردم ..نەمتوانی زۆر قسەی لەگەڵدا بکەم ..سوێند بەخوا دەمزانی شەیتان لەگەڵمدا هاودەمەو دەنگی ئەوم لا جوان دەکات وەزۆرانبازی لەگەڵ ئەو هێندە پاکی ودینەدا دەکات کەجارێ لای من ماوە.. تاوەکو ئەو ڕۆژە هات بە تەلەفۆن قسەمان لەگەڵ یەکتردا کرد.. لێرەوە ژیانم بەرەو لادان ڕۆیشت..زۆر لەڕێگە لامدا من و ئەو بووین بەیەك جەستە (أنترنیت) بە کاردەهێنین و بەتەلەفۆنیش قسە دەکەین..باقسەکانم درێژ نەکەمەوە هەرکەسێ چیرۆکەکەم بخوێنێتەوە وادەزانێ مێردەکەم کەمتەرخەم بووە دەربارەی من .. یا زۆر لەماڵەوە دوور بوو، بەڵام بە پێچەوانەوە..کاتێ کە لە کارەکەی دەردەچوو بەهۆی ئێمەوە نەدەڕۆیشت بۆلای هاوڕێکانی بەڵکو دەگەڕایەوە بۆ ماڵ..لەگەڵ تێپەڕ بوونی ڕۆژگاردا و تێکەڵ بوونم بە (أنترنیت) کە ڕۆژانە لەنێوان (٨) بۆ (١٢) کاتژمێر خۆم پێوە خەریك دەکرد..زۆر جار حەزم نەدەکرد پیاوەکەم لەماڵەوە بێت بەڵکو ڕەخنەم لێ دەگرت کاتێ لەماڵەوە زۆر دەمایەوە .. هانم دەدا بە شەوانیش کار بکات بەبیانووی ئەوەی کەبتوانێت ئەو هەموو قەرزەی لەسەرمان کۆمەڵ بووە بدرێتەوە ئەویش بە قسەی کردم .. لەگەڵ یەکێك لەهاوڕێکانی ئیشێکی بچووکیان پێکەوە گرت..پاش ئەوە ئەو کاتانەی کە لەگەڵ (أنترنیت) دا بەسەرم دەبرد زۆرتر و زۆرتر بوو هەرچەندە زۆر جار بێ تاقەت دەبوو لەپسولەی تەلەفۆن کەجاری واهەبوو دەگەیشتە پلەی هەزاران .. بەڵام ئەو نەیدەتوانی بەرەنگاریم بکات، پەیوەندیم لەگەڵ کابرادا لە دوای ڕۆژگار ڕووی لەزیاد بوون دەکرد .. پاش ئەوە گوێبیستی دەنگم بوو داوای لێ دەکردم کەدەیەوێ بمبینێ .. ڕەنگە بێزاری دەنگم بووبێت .. هەرگیز هەوڵم نەدەدا پەیوەندی لەگەڵەدا ببچڕێنم.. بەڵکو تەنها گلەییم لێ دەکرد بۆداواکارییەکەی..من لەو زیاتر حەزم لە بینینی دەکرد.. بەڵکو هەندێ خۆم گران دەگرت..هیچ هۆکارێك نەبوو تەنها ئەوە نەبێت من زۆر دەترسام.. ڕۆژ لە دوای ڕۆژ سوورتر دەبوو لەسەر بینینم دەیەوێ تەنها بمبینێ و هیچی تر...ڕازی بووم بەداواکارییەکەی بەمەرجێك کە ئەمە یەکەم و دواجار بێت چاومان بە یەك بکەوێت.. بەڵێنم پێداو کاتێکمان دیاری کرد بۆبینینی یەکتر لەیەکێ لەبازاڕەکاندا وشەیتان سێهەممان بوو.. لەڕاستیدا لەگەڵ یەکەم بینینیدا چووە دڵمەوە..بەڵکو ڕەنگە شەیتان لەبەر چاوم جوانی کردبێت .. مێردەکەم

ناشیرین نەبوو بەڵام شەیتان شتی حەرام جوان دەكات .. لە یەك جیا بووینـەوە ..لـەپاش ئـەوە پەیوەندییەكـەمان پتـەوتر دەبـوو .. نەیـدەزانی مـن شـووم كـردووەو دایكـی منـداڵم.. لـەپاش ئـەوە چـەند جارێك یـەكترمان بینـی.. هەمووشتێكی لەبارەی منەوە دەزانی.. وای لێ كردم كە ڕقم لـە مێردەكـەم ببێتـەوە .. پێشنیاری ئـەوەی كـرد كـە تەڵاقی خۆم لە مێردەكەم وەرگرم و شوو بەو بكەم.. لەپاش ئەوە حەزم لـە مێردەكـەم نـەدەكردو ڕۆژانـە لەماڵـەوە كێشەم بۆدروست دەكرد.. مێردەكـەم بەرگـەی ئـەو هـەموو كێشانەی نـەدەگرت .. ئینجـا ئـەویش زۆرتـر لـەماڵ دەردەچوو.. تاكو ڕووداوە گەورەكە ڕووی دا.. مێردەكەم ووتی: من دەڕۆم بۆ كارێك و پێنج ڕۆژم پێدەچێ داوای لێ كردم لەو ماوەیەدا بڕۆم بۆ ماڵی كەس وكارم لەگەڵ منداڵەكانمدا.. هەستم كرد ئەمە كاتێكی گونجـاوە ڕازی نـەبووم بڕۆمەوە بۆ ماڵ كەس وكارم.. ئەویش بە ناچاری ڕازی بوو .. لەڕۆژی هەینیدا سـەفەری كـرد .. ڕۆژی یـەك شـەممە ڕۆژی ژووانی ئێمە بوو .. لەگەڵ شەیتاندا ڕێك كەوتین لە یەكێ لەبازاڕەكاندا بەیەك بگەین .. سواری ئۆتۆمبیلەكـەی بووم، شەقام بە شەقام پێكەوە ڕۆیشتین ئەمە جاری یەكەمە لەگەڵ پیاوێكی نامۆدا بڕۆمە دەرەوە .. لـە مـن زیـاتر دڵەڕاوكێ دیار بوو بەڕوویەوە.. ووتم: نامەوێ كاتی دەرچوونم لەماڵەوە زۆر ببـات.. دەترسـم مێردەكـەم پەیوەنـدی بكات یان شتێ ڕوو بدات ووتی: ئەگەر مێردەكەت بزانێ ڕەنگە تەڵاقت بدات و ڕزگـارت ببێـت..قسەكانی و شـێوەی دەربڕینی بە دڵم نەبوو .. بۆیە دڵەڕاوكێ كەم زیادی كرد.. ووتم: وا باشە زۆر دوور نەكەوینـەوە.. نامـەوێ لەماڵـەوە دوا بكەوم.. ئەویش خەریكی دەكردم بە قسەی لاوەكـی.. لـەناكاودا بینـیم لـە جێگایـەكم نەمـدەزانی ئـەو جێگەیـە كوێیە.. جێگایەكی تاریك بوو لەجێگای پشوودان یا كێڵگە دەچوو ئینجا منیش هاوارم كرد ئەم جێگەیە كوێیـە؟ بۆ كوێ دەمبەی؟ لەپاش چەند چركەیەك بینیم ئۆتـۆمبیلێكی تـر ڕاوەسـتا .. پیـاوێكی تـر دەرگاكـەی لێ كردمـەوە .. بەتوندی دایبەزاندم.. وە كەسی سێیەم لە ژوورەوەی جێگای پشوو دانەكەیە..وە چوارەم كەسم بینی دانیـشتبوو.. ئەو جێگایە بۆنێكی نامۆی لێ دەهات.. هەموو شتێك وەكو بروسكە لەسەری دەدام .. دەستم بەهاوار كـرد.. گریـام ..داوای بەزەییم لەوان كرد.. لەبەر تونـدی ترسـەكەم نەمـدەزانی چـی ڕوودەدات.. هەسـتم كـرد زلەیـەكی تونـد درا لەڕووم.. وەدەنگێك هاوار بەسەرمدا دەكات.. هێزێكی توندبوو وەكو بومەلەرزە بوو.. لـەپاش ئـەوە ئاگـام لـە خـۆم نەما لە ترساندا.. ئەوەی ڕوویدا ڕوویدا.. لـەپاش ئـەوە بـەئاگا هاتمـەوە.. ترسـێكی زۆر چـووە دڵمـەوە.. جەسـتەم دەستی بەلەرزین كرد.. بە هیچ شێوەیەك گریانم نەدەوەستا..چاویان بەسـتمەوە سـواری ئۆتۆمبیلەكـەیان كـردم .. وە لەجێگایەكی نزیك ماڵی خۆمان فڕێیان دام.. بەپەلە چوومە ماڵەوە ئەم جارە دەستم كرد بـەگریان وگریـام تـاكو فرمێسكەكەم وشك بوو.. چیتر بەندی ژوورەكەم بووم.. منداڵەكانم نەدەبینی.. تەنها پارویەك نـانم نـەدەخوارد ڕقـم لەخۆم دەبووەوە.. هەوڵمدا خـۆم بكوژم.. منداڵـەكانم چـیتر نەدەناسـی.. تەنانـەت هەسـتم بـەبوونیان نـەدەكرد.. مێردەكەم لەسەفەر گەڕایەوە.. حاڵم زۆر خراپ بوو بە شێوەیەك مێردەكەم ناچار بـوو بمبـا بـۆ نەخۆشـخانە بـە زۆر چەند حەپێكی هێمن كەرەوەو بە هێزكەرەوەیان پێدام داوام كـرد لەمێردەكـەم بـەزووترین كـات بمبـا بـۆلای كـەس وكارەكەم .. زۆر دەگریـام..كـەس وكـارم هیـچیان نـەدەزانی..وایـان دەزانـی لـە نێـوان مـن مێردەكەمدا كێشەیەك هەیە..باوكم هەوڵی دا لەگەڵ مێردەكەمدا لەیەك تێبگەن..كەچی نەگەیشتە هـیچ ئـەنجامێك..چـونكە مێردەكـەم لـە بنەڕەتدا هیچی نەدەزانی.. هیچ كەس نەیدەزانی چی بەسـەر منـدا هـاتووە.. تـاكو كـەس وكـارم منیـان بـرد بـۆلای

هەندێ جادووباز چونکە وایان دەزانی من نەخۆشم .. بەکورتی بە هیچ شێوەیەك من شایەنی ئەو مێردە نیم .. بۆیە داوای تەلاقم لێکرد سوێند بەخوا لەبەر ڕێزی ئەو.. چونکە من شایەنی ئەوە نیم لە نێو ڕیزداران و شەریفاندا بژیم بەهیچ شێوەیەك.. خۆم بەدەستی خۆم گۆڕم بۆ خۆم هەڵکەند.. وە لەو هاوڕێیەی کە لە ڕێگای (چات) وە دروست بوو لە ڕاوچی کچان زیاتر هیچی تر نەبوو ئەو کچانەی کە (چات) بە کار دەهێنن.. مێردەکەم بۆ حاڵی من غەمبار بوو.. بەڵکو چەند ڕۆژێك وازی لە کارەکەی هێنا بۆ ئەوەی نزیکی من بێت.. ڕازی نەبوو تەلاقم بدات.. ئەو بەستەزمانە منی خۆشدەویست .. هێندە ماندوو بوو تاکو خێزان و ماڵی پێکەوەنا ئێستا نایەوێ بیڕوخێنێت .. نهێنی خۆمم لەسنگی خۆمدا شاردەوە.. هەر ڕۆژێك بە سەرمدا تێدەپەڕێ خەمەکانم زیاد دەکات..چ شەرمەزاری و زەلیلییەك تووشم بوو بە هۆی ئەو بێ ڕێزانەوە؟! چۆن دەبمە جێگەی مەی خواردنەوەو تلیاك کێشان و یاری کردن بەجەستەم چۆنیان بوێت؟! .. من چەندە شیت وگێلم چەندەها مانگم بەسەر برد لەگەڵ کەسێکدا کە شایەنی سۆزی من نەبوو.. ئەوا من ئەم چیرۆکە دەنووسم لەسەر جێگای نەخۆشی و بێ هێزی و لاوازی بەڵکو ڕەنگە جێگای مردنم بێت..

وازیان لەم قورئانە هێناوە

ئافرەتێکی موسڵمان پێی ووتم: لەمەککەی پیرۆز بووم .. لەبەشی ئافرەتان.. ئافرەتێك لە پشتەوە لە شانی دام .. بە زمانێکی ئەعجەمی دووبارەی دەکاتەوەو دەڵێت: حاجی .. حاجی .. منیش ڕووم لێکرد بینیم ئافرەتێکی زۆر گەورە نییەو منداڵیش نییە واتە مامناوەندییە لە تەمەندا .. وادەزانم ئەو ئافرەتێکی تورکییە .. سلاوی لێکردم .. خۆشەویستی ئەو چووە دڵمەوە .. دەیویست شتێك بڵێت.. هەوڵی دەدا شتەکان کۆ بکاتەوە .. ئیشارەتی بۆ قورئانێك کرد بە دەستی یەوە بوو .. پاشان بە زمانی عەرەبییەکی شکاو ووتی: تۆ قورئان دەخوێنی؟! ووتم: بەڵێ .. بینیم ئەو ئافرەتە ڕووی سوور بووەوە .. وە چاوەکانی پڕ فرمێسك بوو .. زۆر سەیرم بەو دیمەنە دەهات و سەرەنجی ڕاکێشام .. دەستی کرد بە گریان .. ووتم: چیتە بۆ دەگری؟ ئەویش تەماشایەکی شەرماوی کردم و بە دەنگێکی کزەوە فەرمووی: من قورئان ناخوێنم .. ووتم: بۆ؟ فەرمووی: نازانم .. دیسان دەستی بە گریان کرد .. منیش هەوڵمدا ئارامی بکەمەوەو لە گریانەکەی کەم بکەمەوە .. ووتم: تۆ ئێستا لە ماڵی خوادای داوا لە خوا بکە بەڵکو فێرت بکات .. وە یارمەتیت بدات بۆ خوێندنەوەی قورئان .. فرمێسکەکانی بەردەوام بوو .. وە دیمەنێکم بینی لە ژیانمدا لە بیری ناکەم.. ئافرەتەکە سەری بەرز کردەوەو دەستەکانی بەرز کردەوە، بە مەبەستی پاڕانەوە لە خواو فەرمووی: خوایە دڵم بکەرەوە .. خوایە دڵم بکەرەوە تاکو قورئان بخوێنم .. خوایە دڵم بکەرەوە تاکو قورئان بخوێنم .. پاشان ڕووی لەمن کردو فەرمووی: من دەمرم و قورئانم نەخوێندووە .. ووتم: نەخێر .. إن شاء الله دەتوانی قورئان بخوێنی و چەند جارێك خەتمی دەکەیت .. پرسیارم لێکرد: ئایا سورەتی (الفاتحە) دەخوێنی؟ ڕووی گەش بووەو فەرمووی: بەڵێ .. پاشان دەستیکرد بە خوێندنەوەی .. (الحمد لله رب العالمين .. الرحمن الرحيم .. تاکو تەواوی کرد) ... پاشان دانیشت و ئەو سورەتە بچوکانەی بۆ دەژماردم کە لەبەری کردووە .. تا ڕادەیەك سەرسام بووم بەو توانایەی کە دەیتوانی بەو شێوەیە عەرەبی قسە بکات .. باسی ژیانی خۆی بۆ کردم .. چەندە هەوڵ دەدات کە فێری

قورئان بێت .. لەناکاو ڕووی گۆڕاو فەرمووی: ئەگەر من مردم و قورئانم نەخوێند بێ ئەوا من لە ئاگردام،؟ سوێند بەخوا من گوێبیستی (کاسێت) دەبم، بەڵام مەرجە بخوێنم .. ئەمە قسەی خوایە.. قسەی خوای گەورەیە .. پاشان ئەو بەستەزمانە دەستیکرد بە باسکردنی مەزنی خواو مافی کتێبەکەی بەسەرمانەوە .. خۆم پێ ڕانەگیراو دەستم بە گریان کرد .. ئافرەتێکی ئەعجەمی .. لە وڵاتێکی عیلمانیدا لەوە دەترسێت بگاتە خواو کتێبەکەی نەخوێندووە .. گەورەترین هیوا لای ئەو خەتمی قورئانە .. خەم دەخوات.. ژیانی لە خۆی تەنگ کردووە چونکە ناتوانێت کتێبەکەی خوای گەورە بخوێنێت .. ئەی بۆ ئێمە وازمان لێهێناوە؟؟! قورئانمان پێگەیشت و لەبیرمان کرد؟؟ ئای ئێمە چیمان لێهاتووە؟؟ ڕێگاکانی لەبەرکردن و خوێندنەوەو تێگەیشتنی ئاسانە؟ توخوا .. بۆ چ شتێك دڵمان دەسوتێت؟ چ شتێك دەبێتە هۆی فرمێسك ڕژاندنمان‌و خەممان زیاد دەکات ..؟

والحمد لله رب العالمين وصلى الله وسلم على نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين.

==========================

سایتی بەهەشت

www.ba8.org

2009 – 1430

هەمیشە لەگەڵمان بن بۆ بەرهەمی نوێ